КЕЧА ЎЗБЕКИСТОН КОМСОМОЛИНИНГ XVIII СЪЕЗДИ ОЧИЛДИ

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

48 йил чиқиши
№ 62 (13.324).
16 МАРТ 1966 йил
ЧОРШАНБА
Баҳоси 2 тийин.

КОМСОМОЛЛАРНИНГ УЛКАН АНЖУМАНИ

15 мартда Алишер Навоий номли академик театрининг байрамлардагидек безатилган залида ёшлар гурунги бўлди. Бу ерда Ўзбекистон комсомолининг кўпминг кишилик армияси вакиллари — саноат корхоналари ва пахтазорларнинг ёш новаторлари, азамат чўлқуварлар, газ магистраллари қурувчилар ва ер ости бойликларини қидирувчилар, ўқиш аълочилари ва яқиндагина институтларни тамомлаб, илмий лабораториялар ва бошқа ижодий коллективларда ўзларининг талант ва шижоатларини намойиш қилаётган кишилар, Совет Армиясининг жангчилари учрашдилар. Уларнинг ҳар бири коммунизм ёш қурувчиларининг мураббийси ва йўлбошчиси-жонажон партиянинг XXIII съезди шарафига ёш ватанпарварлар кўрсатаётган шижоат ва жасоратлар тўғрисидаги қалбларни тўлқинлантирувчи рапортларни мана шу залга олиб келди.

В. И. Лениннинг саҳна тўридаги улкан бюсти узра «Ўзбекистон комсомолининг XVIII съезди» деган сўзлар порлаб турибди.

Эрталаб соат 10. Съездни республика комсомоли Марказий Комитетининг биринчи секретари **Р. Х. Абдуллаева** очади.

Ёшларнинг меҳнат мусобақаси пешқадамлари, комсомол раҳбарлари президиумдан жой оладилар. КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **Ш. Р. Рашидов**, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Президиумининг аъзолари **И. Г. Анисимкин, Р. Қурбонов, В. Г. Ломоносов, Н. М. Матчонов, М. М. Мусахонов, Ё. С. Насриддинова**, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидатлар **М. А. Абдураззоқов, М. Т. Турсунов**, ВЛКСМ Марказий Комитетининг секретари **А. Х. Везиров** улар билан бирга Президиумга чиқадилар.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ленинчи Марказий Комитетининг Президиуми баланд руҳ билан съезднинг фахрий президиумига сайланади.

Ўзбекистон ленинчи комсомолининг шон-шуҳратга қопланган байроғи оркестр садолари остида тантанали вазиятда залга олиб кирилади.

Съезд секретариати, редакцион ва мандат комиссиялари бир овоздан сайланади, иш тартиби тасдиқланади.

Съезд кун тартибига қуйидаги масалалар киритилади:

1. Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг ҳисоботи ва Ўзбекистон Коммунистик партиясининг XVII съезди қарорлари асосида республика комсомолининг вазифалари.

2. Ўзбекистон ЛКСМ ревизия комиссиясининг ҳисоботи.

3. Ўзбекистон ЛКСМ раҳбар органларини сайлаш.

Кун тартибидаги биринчи масала юзасидан Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари **Р. Х. Абдуллаева** доклад қилди.

Ревизия комиссиясининг раиси **М. У. Тоғаев** ревизия комиссиясининг фаолияти тўғрисида доклад қилди.

Докладлар юзасидан музокаралар бошланди. Музокараларда Тошкент шаҳар комсомол комитетининг биринчи секретари **И. А. Умаров**, Андижон область комсомол комитетининг биринчи секретари **С. Қурбонов**, Самарқанд область, Нарпай районидаги Киров номли колхознинг механик-ҳайдовчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **С. Толмасов**, Фарғона область комсомол комитетининг биринчи секретари **Р. Алимов**, Ҳарбий кенгаш аъзоси — Туркистон Ҳарбий округи Сиёсий бошқармасининг бошлиғи генерал-лейтенант **Н. С. Демин**, Қорақалпоғистон область комсомол комитетининг биринчи секретари **С. Қониёзов**, Хоразм область, Янгиариқ районидаги Беруний номли мактабнинг старший пионер вожатийси **Ш. Болтоева**, Тошкент область комсомол комитетининг биринчи секретари **Б. Тошхўжаев**, «Фарғона» совхозининг директори **Т. Шодиева**, Сирдарё область комсомол комитетининг иккинчи секретари **А. Петров**, Шеробод канали қурилиши комсомол штабининг бошлиғи **Я. Раҳимов**, Қашқадарё область комсомол комитетининг биринчи секретари **А. Муртазоев**, Бухоро область Ғиждувон район комсомол комитетининг биринчи секретари **Ғ. Уринов**, Самарқанд область комсомол комитетининг биринчи секретари **М. Ҳасанов**, Тошкент тўқимачилик комбинати комсомол комитетининг секретари **Л. Кондухова**, Хоразм область комсомол комитетининг биринчи секретари **Р. Авезжонова**, Бухоро область комсомол комитетининг биринчи секретари **С. Авезов**, Сурхондарё область комсомол комитетининг биринчи секретари **Х. Зокиров**, Андижон область, Ленин районидаги «Правда Востока» колхози комсомол комитетининг секретари **Э. Абдуллаев** ўртоқлар қатнашдилар.

Съезд Мандат комиссиясининг докладини тингладИ ва тасдиқлади. Мандат комиссиясининг раиси **В. Ардатов** бу ҳақда доклад қилди.

Республика пионер ташкилотининг вакиллари, шунингдек Туркистон Ҳарбий округининг жангчилари съезд делегатларини табрикладилар.

Съезд номига келган табрик телеграммалари ва меҳнат рапортлари ўқиб эшиттирилди.

Съезд ўз ишини давом эттирмоқда.

* * *

Кечқурун съезд қатнашчилари учун катта концерт берилди. Бу концертда санъат усталари билан бир қаторда бадиий ҳаваскорлик коллективлари ҳам қатнашдилар. (ЎзТАГ).

Суратда: Ўзбекистон комсомоли XVIII съездининг мажлислар залида.
И. Глауберзон фотоси.

ЎЗБЕКИСТОН ЧОРВАДОРЛАРИНИНГ ҲИССАСИ

Ўзбекистон чорвадорлари КПСС XXIII съездини муносиб кутиб олиш учун бошланган социалистик мусобақага қўшилиб, давлатга гўшт сотиш бўйича биринчи квартал планини бажардилар. Тайёрлаш пунктларига ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 7.700 тонна кўп гўшт топширилди.

Паррандабоқарлар ҳам квартал топширигини бажарай деб қолдилар. Давлатга салкам 4.650 минг дона тухум сотган Сурхондарё областининг меҳнаткашлари биринчи квартал планини бажардилар. Сирдарё, Самарқанд ва Қашқадарё областлари иккинчи квартал ҳисобига тухум сота бошладилар. (ЎзТАГ).

ДОИМО БИРГАМИЗ, ЖОНАЖОН ПАРТИЯ!

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Р. Х. АБДУЛЛАЕВА доклади)*

Ўртоқлар! Ўзбекистон Ленинчи Коммунистик Ёшлар Союзининг XVIII съезди ажойиб кунларда ўтмоқда. Бу съезд Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXIII съезди арафасида тўпланди. Партия съезди коммунизм сари бораётган йўлимизда яна бир муҳим босқич бўлади. Мамлакатимиз коммунистларининг съезди СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг беш йиллик плани юзасидан Директиваларни қабул қилади. [illegible]

ВЛКСМнинг жанговар отряди бўлган Ўзбекистон комсомоли республика партия ташкилоти раҳбарлигида ана шу йиллар давомида халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларини ривожлантириш учун курашда актив қатнашиб келди. Доимо бўлганидек, комсомол ташкилоти коммунистларнинг эътибори ва ғамхўрлигини сезиб турди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг қарорлари ва ёшларни ғоявий тарбиялаш вазифаларини муҳокама қилган республика партия активининг қарорлари республика комсомолининг бутун фаолиятига анчагина таъсир ўтказди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг комсомол кадрларини танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш тўғрисидаги қарори комсомолнинг ташкилотчилик ва сиёсий ишлари савиясини ошириш учун жуда катта аҳамиятга эга бўлди. Партия раҳбарлиги республика комсомоли учун ҳамиша куч ва ғайрат манбаи бўлиб келди.

Зарбдор комсомол қурилишларида, Мирзачўл ва Марказий Фарғона ерларида, республикамизнинг бепоён пахта далаларида давримизнинг ажойиб қаҳрамонлари етишиб чиқди. Комсомолнинг XVIII съездига шуни қувонч билан маълум қиламизки, Чирчиқнинг ёш бинокорлари қисқа муддатда, яъни 25 ой мобайнида зарбдор комсомол объекти — карбамид цехини барпо қилдилар. Бутуниттифоқ зарбдор комсомол қурилиши бўлган Фарғонадаги азотли ўғитлар заводи битказилиб, ҳозирдаёқ кўп миқдорда маҳсулот берди. Партиянинг иродаси, комсомол ва ёшларнинг қўли билан мураккаб табиий шароитларда жаҳондаги энг йирик Бухоро—Урал газ қувури қуриб битказилди, Оҳангарон цемент заводи, Ангрен ва Тошкент ГРЭСлари, Тошкент, Чимқўрғон сув омборлари ва Жанубий Сурхон сув омборининг биринчи навбати, Аму—Қоракўл ва Аму—Бухоро машина каналлари коммунизм йўлида ишлаб турибди.

Ҳисобот даврида кўпгина завод ва фабрикалар, транспорт ва қурилишлардаги комсомол ташкилотлари меҳнат унумдорлигини ошириш, техникани тараққий эттириш масалалари билан кўпроқ шуғулланадиган бўлиб қолди.

Бир қанча йирик саноат корхоналарида комсомол комитетларининг ташаббуси билан жамоатчилик асосида ишловчи конструкторлик бюролари ва ёш мутахассислар кенгашлари ташкил қилинган. Улар 5000 дан ортиқ инженер, техник ва ишлаб чиқариш новаторларини бирлаштирди. Саноат корхоналарининг ёшлари 12 минг та машина-ускунани модернизация қилиш, 180 та автомат ва ярим автомат линияни ўрнатиш ва ишга туширишда ёрдамлашдилар.

Етти йилликнинг бошида тикувчи қиз Татьяна Кардаш етти соатлик топшириқни олти соатда бажариш ташаббуси билан чиқди. Ҳозир биз 2500 бригада ва участка Татьяна Кардашдан ўрнак олиб ишлаётганини съездга маълум қиламиз. [illegible] ки йил аввал бир миллион сўм маблағ жамғариш ва бу маблағни химия саноатини ривожлантиришга йўллашга аҳд қилган эдилар. Ёшлар аҳдларининг уддасидан чиқдилар — бир миллион сўм маблағ тўпланди!

Ҳисобот даврида комсомол ва ёшларнинг кучи билан 480 минг тоннага яқин темир-терсак тўпланди. Бу ишда юксак кўрсаткичларга эришганлиги учун республика комсомол ташкилоти ВЛКСМ Марказий Комитетининг Ҳурмат дафтарига ёзилди. Комсомол ташкилотлари бундан буён ҳам ёшларни металл ва бошқа хом ашёни иқтисод қилиш ва тежаб-тергаб ишлатиш учун курашга сафарбар қила беришлари, Москва ва Ленинграддаги илғор комсомол коллективларининг ташаббусини жонбозлик билан қўллаб-қувватлай беришлари керак.

КПСС XXIII съезди Директивалари лойиҳасида, Ўзбекистон Компартиясининг XVII съезди қарорларида республикамиз халқ хўжалигини янада ривожлантириш планлари белгилаб берилган. Ана шу белгиланган режаларни амалга ошириш учун энг актив курашчилар бўлиш комсомоллар ҳамда барча йигит ва қизларимизнинг муқаддас бурчидир. Янги беш йилликда 500 минг гектар қўриқ ер ўзлаштирилиши керак. Мирзачўл ва Қарши даштига, Шеробод водийсига, Марказий Фарғона ва Амударё этакларидаги ерларга сув чиқариш ҳамда уларни ўзлаштириш Ўзбекистон комсомоллари ва ёшларининг амалий иши бўлиб қолмоғи керак. «Зангори ёқилғи»нинг янги трассаси — Ўрта Осиё — Марказ» газ қувури қурилишини зарбдор комсомол қурилиши деб эълон қилиш, Тошкент ГРЭСи, Фарғонадаги азотли ўғитлар заводи қурилишига оталиқ қилишни давом эттириш таклиф қилинмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг март Пленуми мамлакат қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш йўлларини белгилаб берди. Совет қишлоғининг меҳнаткашлари Пленум қарорларини муваффақиятли суратда амалга оширмоқдалар. Ўзбекистон деҳқонлари ҳам коммунизмнинг моддий техника базасини яратиш ишига катта ҳисса қўшаётирлар. 1965 йил республикамиз қишлоқ меҳнаткашлари меҳнатда оммавий қаҳрамонлик кўрсатган йил бўлди. Ўтган йили пахтакорларимиз давлат хирмонига 3 миллион 903 минг тонна «оқ олтин» тўкдилар. Ёшлар ўз бурчларини юксак англаганликларини кўрсатдилар. Пахта далаларининг кўпгина қаҳрамонлари съездимизнинг делегатларидирлар. Улар орасида Суяр Толмасов ва Эътибор Орипова, Жума Тўйчиев ва Салима Шербоева, Дармонжон Солаева ва Улаш Ҳасанов, Мукаррама Фузайлова ва Жумагул Умарова, Аҳмад Бобоназаров, Муқаддас Миноварова ва кўпгина бошқа ёшлар бор.

Пахтачиликни комплекс механизациялаштиришда қатнашиш қишлоқ комсомол комитетлари ишидаги асосий йўналишлардан бири бўлди. Бугунги кунда республикадаги ҳар уч механизатордан бири комсомол аъзоси эканлигини съездга маълум қиламиз. Ўтган йили «зангори кема» капитанлари 910 минг тонна, яъни 1958 йилдагидан қарийб 15 баравар кўп пахта териб берди. Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг XII пленуми қўйган вазифа — икки йил мобайнида юз минг механизатор тайёрлаш вазифаси муваффақиятли бажарилмоқда. Ўтган йили билим юртлари, курслар ва тўгаракларда 45000 дан ортиқ механизатор ўқитилди. Тошкент, Хоразм, Андижон ва Фарғона область комсомол комитетлари қишлоқ хўжалик органлари билан биргаликда бу ишни усталик билан ташкил қилдилар. Яқинда комсомол Марказий Комитети бюроси қизлар учун махсус филиаллар ташкил этган 15-механизация билим юрти ва Ўрта Чирчиқ район комсомол комитетининг ташаббусини маъқуллади. Республикада хизмат кўрсатган механизатор Маҳбуба Насриддинованинг ташаббуси билан бошланган ҳар бир механизатор беш механизатор тайёрласин» деган ҳаракат кенг қулоч ёзди. Андижон областининг Хўжаобод районидагина тажрибали 150 механизатор 700 та йигит ва қизга ўз касбини ўргатди.

Комсомол комитетлари профессионал-техника билим юртларига эътиборни кучайтиришлари, республика профессионал-техника таълими давлат комитети, қишлоқ хўжалик министрлиги эса механизаторлар тайёрлаш сифатини ошириш чораларини кўриши лозим.

Комсомол Марказий Комитети, область ва район комитетлари ёшларни жамоат чорвачилигини янада ривожлантириш учун курашда актив қатнаштириш йўлида ҳали ҳамма чораларни кўраётгани йўқ. Комсомол комитетлари ёш чорвадорларнинг эҳтиёжлари ва маданий талабларига эътиборни кучайтириши, чорвачиликда механизацияни жорий қилиш устидан контроллик ўрнатиши лозим. Кўпгина комсомол комитетлари ем-хашак тайёрловчи ёшлар бригадаларининг ишига қизиқмай қўйдилар, ёшлар ўртасида хашакли экинлардан мўл-ҳосил етиштириш учун социалистик мусобақани кенг қулоч ёздирмаётирлар.

Илғор тажрибани кенг ёйиш соҳасида комсомол комитетлари талайгина иш қилди. Қишлоқ хўжалик органлари билан биргаликда энг яхши хўжаликлар базасида тузилган мактаблар ўзини оқлади. Ўтган йили республикада 53 та ана шундай мактаб бор эди. Валентин Тюпко ва Жавод Кўчиев бригадаларида ташкил қилинган мавсумий мактаблар тажрибасини ВЛКСМ Марказий Комитети маъқуллади.

Саноат корхоналари, транспорт ва қурилишлар, колхоз ва совхозлардаги комсомол ташкилотларининг ишида жиддий камчиликлар борлиги кўриниб турибди. Комсомол Марказий Комитети, область, шаҳар ва район комитетлари кўпинча хўжалик органларининг ўрнини босишга, ўз олдиларига қўйилган вазифаларни комсомолга хос бўлмаган методлар ёрдамида ҳал қилишга уриндилар. Бундай аҳволларнинг юз беришига шу нарса сабаб бўлдики, баъзи жойлардаги ўртоқлар меҳнатда тарбиялашнинг моҳиятини нотўғри тушундилар, уни фақат ёшларнинг меҳнат процессига жалб қилиш билангина чеклаб қўяқолдилар.

Йигит ва қизларнинг кундалик меҳнати ва турмушига юксак революцион романтика завқ-шавқини бахш этиш, катта ва кичик ишларимиз ҳаммасининг таъсирчанлиги, самарадорлиги ва жозибадорлигини оширишимиз, социалистик мусобақани ва унинг олий формаси — коммунистик меҳнат ҳаракатини кенг қулоч ёздириш лозим. Ҳар бир ишчи, ҳар бир пахтакор ва чорвадорга меҳрибон ва ғамхўр бўлайлик, унинг эҳтиёжларини кун сайин ўрганиб борайлик, шаҳар ва қишлоқдаги йигит ва қизларда ўз мамлакатининг чинакам хўжайини ҳис-туйғуларини, келажак учун жавобгарлик туйғуларини ривожлантирайлик.

Сиёсий ўқиш ёш авлодни ғоявий тарбиялашнинг таъсирчан формаларидан биридир. Ҳозирги вақтда салкам 400 минг йигит ва қиз сиёсий ўқишга жалб этилган. Комсомол ўқуви системасида 10 мингга яқин пропагандист ишламоқда, уларнинг тўрт мингдан кўпроғи КПСС аъзоси, етти минги эса олий ва тўлиқсиз олий маълумотли кишилардир. «Ленин сабоқлари» ёшларни ғоявий-сиёсий жиҳатдан тарбиялашнинг диққатга сазовор янги формасидир.

Шу билан бирга, комсомоллар ва ёшлар ўртасида ғоявий-сиёсий ишларни ташкил этишда жиддий камчиликлар бор.

Йигит ва қизларимизнинг ҳаммаси ҳам коммунистик жамиятнинг онгли ва изчил қурувчиси бўлишнинг маъносини, ўзида бизнинг революцион идеалларимиз учун курашчи бўлиш фазилатларини қандай қилиб вояга етказишни аниқ ва равшан биладилар, деб бўлмайди. Баъзи район комсомол комитетлари кўпгина комсомолларнинг, шу жумладан раҳбар комсомол ходимларининг ўз ғоявий-назарий савияларини оширишига беғамлик билан қараётганлигига бепарво қараб келмоқдалар.

Республикадаги кўпгина комсомол ташкилотлари сўнгги йилларда ёшларни кекса авлод намунаси мисолида тарбиялаш соҳасида муайян тажриба орттирди. Область комсомол комитетлари, бир қанча шаҳар ва район комсомол комитетлари ҳузурида, бошланғич ташкилотларда тузилган ветеранлар клублари ва кенгашлари, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети ҳузурида жамоатчилик асосида тузилган комсомол тарихи институти самарали ишлар қилмоқда. Комсомол билетларини жанговар байроқлар ёнида топшириш ва шу ерда пионерга қабул қилиш тобора кенг ёйилмоқда.

Комсомол комитетлари ёш авлодни жонажон партияга, мамлакатимизда коммунизм қуриш ишига бениҳоя содиқ бўлиш руҳида тарбиялаш масалаларига ғоят жиддий эътибор беришлари, ҳар бир ёш граждан юксак сиёсий онглилик ва ҳушёрлик кўрсатишига, марксизм-ленинизм ғояларини ва Совет давлатининг манфаатларини қаттиқ туриб актив ҳимоя қиладиган бўлишига эришишлари лозим. Йигит ва қизларда империализмга нисбатан синфий, пролетар муросасизлиги туйғусини тарбиялаш зарур. Ер юзида ақалли битта капиталист қолганида ҳам, йигит ва қизларнинг ҳеч бири хотиржам бўлмаслиги керак.

Комсомол ташкилотлари ёшларни Совет Армияси сафида хизмат қилишга тайёрлаш ишларини кучайтириб юборишлари, уларни ҳарбий ихтисосларни севиш руҳида тарбиялашлари, йигитларни ҳарбий ўқув юртларига юбориб туришлари керак. ДОСААФ комитетлари билан биргаликда ҳарбий-амалий ишни ўрганиш тўгаракларининг кенг шохобчасини вужудга келтириш, йигит ва қизларда юксак маънавий-жанговарлик фазилатларини, сиёсий етукликни, ўзларининг бутун куч-қувватларини, керак бўлиб қолгудек бўлса, ҳаётларини ҳам ўз халқи учун, Совет Ватани учун бағишлашга шай бўлиб туриш хислатларини тарбиялаб вояга етказиш лозим. Комсомол ташкилотлари ҳақиқий ҳарбий хизматни ўтаётган йигитлар билан жуда яқин алоқада бўлиб туришлари шарт. Уларни тантана билан армияга кузатиб қолиш билангина кифояланмай, армия сафидан бўшаб келганларни самимий ва хурсандчилик билан кутиб олиш ҳам керак. Ҳарбий хизматчиларнинг оилалари тўғрисида ғамхўрлик қилиш — комсомол комитетларининг бурчидир.

(Охири иккинчи бетда).

* Докладнинг қисқартирилган стенограммаси эълон қилинмоқда.

КПСС XXIII съезди делегатлари

ТАДБИРКОР РАИС

Рақамларнинг ҳам тили бор дейдилар. Бу киши, ана шу қишлоқдаги меҳнат аҳли қанчалик серғайрат, қанчалик тиришқоқ эканлигини фаҳмлаш учун мана бу рақамлар поэзиясига бир қулоқ солинг.

1930 йилда — деҳқон баҳори энди бошланиб келаётган пайтда колхознинг бисотида бор-йўғи 65 та йилқиси, 41 та ҳўкизи бор эди. Гектаридан ўша йили 12,3 центнердан ҳосил олинганлиги қарияларнинг эсида. Йиллик даромад зўрға 27 минг сўм бўлган эди.

Бултур азамат колхоз катта майдонларнинг ҳар гектаридан 38,4 центнердан ҳосил кўтарди. Давлат «оқ олтин» хазинасига 6500 тонна пахта топширди, йиллик даромад 4,5 миллион сўмдан ортиб кетди. Бўлинмас фонд маблағлари 7 миллион 100 минг сўмга етди.

Ана шу каттакон рўзғорга қарийб 30 йилдан буён Абдужамил Матқобулов раҳбарлик қилиб келяпти. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, миришкор деҳқонни республикамиздагина эмас, чет элларда ҳам кўпгина меҳмонлар танийди.

Тошкент область коммунистлари колхоз ишлаб чиқаришининг ветеранларидан бири, коллектив рўзғорда шонли йўлни босиб ўтган ўртоқ А. Матқобуловга юксак ишонч билдириб, уни КПСС XXIII съездига делегат қилиб сайладилар.

Минг марта эшитгандан кўра бир марта кўрган дурустроқ дейди халқимиз. Яхшиси Тошкентдан ўн километр наридаги Дўрмон қишлоғига, «Қизил Ўзбекистон» колхозига бир келинг, одамлар билан ҳамгап бўлинг. Улар раиснинг донишмандлиги, колхоз эришган зафарларнинг сирларини сизга сўзлаб беришади.

МИРИШКОР ДЕҲҚОН

— Қиш қуруқ келди. Жаҳондийда деҳқонлар сув бу йил ҳам камчилроқ бўлади дейишяпти. Шунга қараб иш тутамиз. Чигитни ҳар йилгидан барвақтроқ экиб, тупроқнинг намига ундириб оламиз. Уруғ намга унса, биринчидан, ғўза парваришига барвақт киришилади. Иккинчидан, ягана эрта бўлади.

КПСС XXIII съездига Андижон область партия конференциясида делегат қилиб сайланган Наманган районидаги «Ленинград» колхозининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати ўртоқ Мамадали Икромов шундай дейди.

Колхоз аъзолари бултур 1900 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнердан ошириб ҳосил кўтардилар. Улар бу йил ҳосилдорликни 45 центнерга етказиш учун курашмоқдалар.

Колхоз шаҳар чегарасида жойлашган. Ялпи ҳосилни кўпайтириш учун ягона резерв — ҳосилдорликни ошириш. Колхоз коммунистлари, комсомоллари Қорадарё билан Нориндарё орасидаги оролларни ўзлаштириш ҳисобига ҳам пахта, беда, шоли экиладиган майдонларни, боғларни кенгайтирмоқдалар.

«Ленинград» колхози ўтган йили давлатга 7800 тонна пахта топширган бўлса, беш йилликнинг охирига келиб қарийб 10 минг тонна «оқ олтин» етиштиради. Ҳозир колхознинг йиллик даромади 3 миллион 900 минг сўм бўлса, беш йилликнинг охирида 5 миллион сўмга етади.

Колхоз қишлоғи йилдан-йилга, обод, кўркам бўлаётир. Қисқа вақт ичида 220 хонадон янги уйларга кўчиб кирди, кўчаларга асфальт ётқизилди, водопровод ўтказилди, кенг экранли кинотеатр биноси, маданият саройи қурилди.

«Ленинград» колхози аъзолари эришган зафарларда яхши деҳқон, моҳир ташкилотчи ўртоқ Икромовнинг ҳиссаси катта.

ЎЗБЕКИСТОН КОМСОМОЛИНИНГ XVIII СЪЕЗДИ

Ўртоқ Р. Х. АБДУЛЛАЕВА докладининг охири

(БОШИ БИРИНЧИ БЕТДА)

Ёшларни ҳарбий ватанпарварлик руҳида тарбиялаш ишида комсомол ташкилотлари қаҳрамонларнинг ҳайкалларидан кенг фойдаланишлари керак. В. И. Ленин туғилган кунининг 100 йиллиги ва Совет ҳокимиятининг 50 йиллиги шарафига ёшларнинг кучи ва маблағлари билан Тошкентда Ватанимиз учун олиб борилган жангларда ҳалок бўлган ўзбекистонлик комсомол қаҳрамонларга обелиск қуриш тўғрисида таклиф киритилади.

Комсомол комитетлари интернационал тарбия масалаларига, миллатчилик ва шовинизм сарқитларига қарши кураш масалаларига кўпроқ эътибор беришлари лозим. Ўзбекистонда юздан ортиқ миллатнинг фарзандлари қўлни-қўлга бериб, ёнма-ён туриб меҳнат қилишмоқда. Улуғ Ватанимиз халқлари абадий дўстлик иплари билан боғланганлар. Партиянинг ленинча миллий сиёсати бу дўстликни тошметиндек мустаҳкамлаб бормоқда. Биз ёш авлод эса бу дўстликни кўз қорачиғидек сақлашимиз лозим.

Рус тили, улуғ Ленин тили, оғамиз — рус халқининг тили миллатлар ўртасидаги алоқа воситаси бўлиб қолди. Рус тилини ўрганиш ва билиш ҳар бир йигит-қизнинг энг зарур бурчидир.

Кўпгина комсомол комитетлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XIII пленумининг турмуш маданиятини ошириш тўғрисидаги қарорларини бажаришда актив қатнашмоқда. «Баҳор» ва «Қўшиқ» байрамлари, «Пахта байрами», «Ўроқ ва болға» байрами умумхалқ байрамлари бўлиб қолди. Тошкент ва Самарқанд тонгини кутиб олиш мактаб ўқувчиларининг одатига айланди. Шонли воқеалар — чақалоқ туғилиши, балоғатга етиш, мактабни ва олий ўқув юртини тамомлаб чиқиш, Совет Армияси сафига кузатиш сингари янги оилавий тантаналар ва расм-русмлар ёшларнинг турмушига сингиб бормоқда. Комсомол-ёшлар тўйлари чинакам байрамга айланиб кетмоқда.

Янги урф-одатлар ва анъаналарни сингдиришда олимлар, Маданият министрлиги органлари, халқ ижоди уйлари, ЗАГСлар комсомол ташкилотларига катта ёрдам беришлари мумкин. Биз ёзувчи ва шоирлардан, композитор ва хореографиячилардан янги урф-одатлар ва расм-русмларга бағишланган яхши сценарийлар, қўшиқлар, рақслар яратиб беришларини кутмоқдамиз.

Янги анъаналар ва урф-одатлар учун кураш диний сарқитларга қарши кураш ҳамдир. Атеистик ишни ҳужумкорлик билан олиб бориш лозим. Руҳонийлар ва сектантларга қарши қатъият билан курашиш, савол ва жавоб кечалари, «мўъжизасиз мўъжизалар» кечалари ўтказиб туриш ва бу кечаларга асосан динга ишонувчиларни таклиф қилиш, улар орасида жаҳолатпарастлар»ни фош қилувчи газеталар, варақалар тарқатиш керак. Текинхўрлар билан жиноятчилар кўпинча ана шу «дин пешволари»дан паноҳ топадилар.

Барча клублар, маданият саройлари ва кутубхоналарни тарбиявий иш марказига айлантириш — бизнинг вазифамиздир. Шундай қилайликки, ҳар бир йигит ва қиз бу ерда ўзи қизиққан машғулот билан шуғуллана оладиган бўлсин. Маданий-оқартув муассасалари учун малакали мутахассислар тайёрлаш тўғрисида ҳам ғамхўрлик қилиш зарур.

Республикадаги кўпгина комсомол ташкилотлари жамоат тартибини сақлашда актив қатнашмоқда. Сўнгги икки йил ичида милиция органларига кўпгина комсомоллар юборилди. Олти минг кўнгилли халқ дружинаси сафида 240 минг йигит ва қиз бор.

Лекин бугун биз ёшлар орасида жиноятчилик, ҳуқуқ-тартиботларни бузиш, ичкиликбозлик ва жамиятга қарши бошқа ҳодисалар батамом барҳам топиб кетди, деб айта оламизми? Афсуски, бундай дея олмаймиз. Комсомол комитетлари халқ маорифи ва жамоат тартибини сақлаш органлари билан биргаликда ҳуқуқ-тартиботларни бузувчиларга қарши курашни кучайтиришлари, безорилик, ичкиликбозликнинг ҳар бир фактига муросасиз бўлишлари лозим. Ёмон таъсирга берилиши осон бўлган ўсмирлар тўғрисида алоҳида ғамхўрлик қилиш керак.

Ёзувчилар, рассомлар, композиторлар, кино ва театр ходимлари тарбиявий ишда комсомол ташкилотларига актив кўмак бермоқдалар. Улар йигит ва қизлар билан тез-тез учрашиб туришибди, ўз асарларида замондошларимизнинг кундалик ижодий меҳнати ва фикр-ўйларини чуқурроқ ифодалашга, социалистик реализм байроғини тағин ҳам баландроқ кўтаришга ҳаракат қилмоқдалар. Лекин комсомол Марказий Комитети, область комсомол комитетлари ижодкор ёшларга сабот ва меҳрибонлик, принципиаллик билан кун сайин ёрдам бериб борсалар, уларнинг иши ва турмуши билан кўпроқ қизиқиб турсалар, бу соҳадаги ишимизнинг натижалари ўн карра ва юз карра яхшироқ бўлиб чиқиши мумкин. Болаларни ғоявий жиҳатдан тарбиялашда кинодан кенгроқ фойдаланиш лозим.

Матбуот, радио ва телевидение ёшлар орасида идеология иши олиб боришда каттагина роль ўйнайди. Ёшлар учун чиқарилаётган газеталаримиз ўзларининг жанговарлигини буидан буён ҳам ошириб боришлари, ёшларни коммунистик руҳда тарбиялашда комсомол ташкилотларига активроқ ёрдам беришлари керак. Радиоэшиттириш ва телевидениенинг ёшлар ва болалар учун эшиттириш редакциялари ёшларнинг турмушини чуқурроқ ўрганишлари, комсомолнинг мароқли ишлари тўғрисида, ишлаб чиқариш илғорлари ҳақидаги ҳикояларни бериб боришлари лозим. Ахлоқ ва турмуш темаларидаги мазмундор суҳбатлар тез-тез ўтказиб турилиши зарур.

Республикада бир ярим миллиондан ортиқ киши спорт билан мунтазам шуғулланиб турибди. Физкультурачиларимизнинг маҳорати ўсди, значокли ва разрядли спортчилар кўпайди. Республиканинг ёш спортчилари бир қанча жаҳон ва Бутуниттифоқ рекордлари қўйишди. Кўпгина комсомол ташкилотлари физкультура коллективлари билан биргаликда ишлаб, спортнинг оммавий бўлишига ҳаракат қилмоқдалар. Тошкент комсомоллари Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги ва В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига ҳар икки комсомолнинг бири разрядли спортчи бўлсин, деган вазифани ўртага қўйишди ва ўз кучлари билан 300 та оддий спорт иншооти қуришга, 30 минг болага сузишни ўргатишга аҳд қилишди. Тошкент комсомолларининг бу ташаббуси маъқуллашга арзийдиган ташаббусдир.

Лекин ёшларни жисмоний жиҳатдан тарбиялаш ишида жиддий нуқсонлар ҳам бор. Кўпгина спорт коллективларида, айниқса қишлоқлардаги спорт коллективларида оғизда спортни ривожлантириш тарафдорлари бўлган комсомол раҳбарлари спорт ишларини унчамунча йўлга қўйиб юборадиларда, шунинг ўзи билан кифояланиб қолаверадилар. Биз спорт органлари билан биргаликда ёшларнинг физкультура билан шуғулланиши учун ҳамма шароитларни муҳайё қилиб қўйишимиз керак. Қиз-жувонлар орасида физкультура ва спортни пропаганда қилишни кучайтиришнинг аҳамияти жуда катта.

Мактаб комсомол ташкилотлари ҳисобот даврида анча ўсди, уларнинг обрўси кўтарилди.

Лекин шуни айтиш керакки, ҳисобот-сайлов конференцияларида мактаб тўғрисида зарур даражада ғамхўрлик қилмаганликлари, пионер вожатийлар танлаш ва мактабдан ташқари муассасаларнинг ишида камчиликларга йўл қўйилганлиги учун делегатлар комсомол комитетларини ҳақли равишда танқид қилишди.

Болаларнинг синфда қолиши ҳаммамизни ташвишга солмоқда. «Зеҳни паст» ўқувчилар мактабдан чиқариб юборилмоқда ёки ишчи ва қишлоқ ёшлари мактабларига ўтказиб қўйилмоқда. Комсомол комитетлари эса бунга лом-мим демаяптилар. Ҳолбуки, ишчи ва қишлоқ ёшлари мактабларида ҳам ана шу «зеҳни паст» ўқувчилардан тезроқ қутулишга ҳаракат қиладилар. Бундай яроқсиз «система»га барҳам берилиши керак. Комсомол комитетлари шундай қилишлари керакки, ҳеч бир ўқувчи мактабдан чиқиб кетмасин, коллективдан четда қолмасин.

Болаларни Ильич яшаганидек яшашга ўргатиш, уларда билимларга иштиёқмандликни ошириш, меҳнатга меҳр уйғотиш — мактаб комсомол ташкилотларининг бош вазифасидир.

Республикадаги ўқитувчиларнинг қарийб тўртдан бир қисми комсомол аъзоларидир. Таълим-тарбия ишларининг аҳволи учун уларнинг масъулиятини ошириш, ёш ўқитувчиларнинг кенгаш ва семинарларини ўтказиб, унда тарбия проблемаларини, пионер ва комсомол ташкилотлари фаолиятига тааллуқли масалаларни муҳокамага қўйиш, орттирилган тажрибаларни ўртоқлашиб туриш лозим.

Комсомол комитетлари мактабдан ташқари муассасаларга раҳбарликни яхшилашлари, уларни тажрибали, ташаббускор кадрлар билан мустаҳкамлашлари, бу муассасаларнинг иш формаси ва методларини такомиллаштириб боришлари, уларнинг таълим-моддий базасини кенгайтириш тўғрисида ғамхўрлик қилишлари керак.

Ҳозирги вақтда коммунистик тарбияни пионер ташкилотининг актив иштирокисиз тасаввур қилиб бўлмайди. Республика пионер ташкилоти бир миллион 200 мингдан ортиқ бола ва ўсмирни бирлаштириб турибди.

Кўпгина пионер дружиналари комсомол ташкилотларининг ёрдами билан мароқли ва мазмунли ишлар қилмоқда. Лекин баъзи бир комсомол комитетлари ҳали ҳам дружиналарга дуруст раҳбарлик қилишмаяпти. Пионер ишида ишлайдиган ходимларни танлаш ва уларни ўқитишга тағин ҳам чуқур ва оқилона муносабатда бўлиш керак.

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети 1966 йилда умумий таълим мактабларини тамомлаб чиқадиган ёшларни ўқитишни ва халқ хўжалигига ишга жойлаштиришни кенгайтириш тадбирлари тўғрисида қарор қабул қилдилар. Комсомол комитетлари халқ маорифи органлари билан биргаликда мактабларда касб танлашда ёшларга ёрдам беришлари, бунда ёшларни қурилишларга, қишлоқ хўжалигига, савдо ва умумий овқатланиш корхоналарига кенгроқ жалб этиш кераклигини назарда тутишлари лозим. Мактабни тамомлаб, ишлаб чиқаришга борган ёшларга меҳнат тарбияси бериш учун, йигит ва қизларда касбларни, техника билимларини ўрганишга иштиёқ уйғотиш учун комсомол ташкилотларининг жавобгарлигини ошириш лозим. Ёш бўғинни Ватан бахт-саодати йўлида яратувчилик меҳнатига тайёрлашда профессионал-техника билим юртлари муҳим ўрин тутади. Бу йил профессионал-техника билим юртлари 36 минг йигит ва қизни қабул қилади.

Ўзбекистондаги 32 та олий ва 105 та ўрта махсус ўқув юртида 270 минг йигит ва қиз, яъни бундан етти йил аввал бўлганидан икки баравар кўп йигит ва қиз ўқимоқда.

Олий ўқув юртлари ва техникумлардаги комсомол ташкилотлари ёшларни ўқишга тўғри муносабатда бўлиш, ўзлари эгаллаётган ихтисосга, илмий тадқиқотларга меҳр қўйиш руҳида тарбиялашда кўп иш қилди. Олий ўқув юртларининг ишлаб чиқариш билан алоқаси яхшиланди. Лекин шуни эътироф қилиш керакки, республикадаги кўпгина олий ўқув юртлари ва ўрта махсус ўқув юртларининг комсомол ташкилотлари таълим-тарбия ишлари, студентларни ғоявий жиҳатдан чиниқтириш савиясини ошириш учун ўз имкониятларидан ҳали ҳам яхши фойдаланмаяптилар.

Догматизм ва қироатхонлик ёшларга ёт нарса. Бироқ, баъзи бир ўқитувчилар, айниқса ижтимоий фанларнинг ўқитувчилари, буни яхши ҳисобга олмаяптилар. Уларнинг «тарбиявий» иши кўпинча камчиликларни танқид қилишдангина иборат бўлиб қолмоқда. Ана шу камчиликларни тузатиш учун конкрет ёрдам бериш ўрнига кўпинча дудмал гаплар ва қуруқ чақириқлардан нарига ўтилмаяпти.

Ётоқхона дарсдан бўш вақтларда студентларни тарбиялашнинг маркази бўлиб қолиши керак. Тўгаракларнинг машғулотлари, суҳбатлар, мунозаралар, донгдор кишилар билан учрашувлар ана шу ерда ўтказилиши лозим. Йигит ва қизлар студентларнинг ётоқхоналаридан завод ва қурилишларга, колхоз ва совхозларга яхши ишлар ва анъаналарни олиб кетадиган бўлсинлар.

Ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш вазифалари комсомолнинг бутун ташкилотчилик ва сиёсий ишлари савиясини янада оширишни талаб қилади.

Ҳисобот даврида республика комсомол ташкилотининг аъзолари 200 минг кишига кўпайди ва ҳозир унинг сафларида 870 минг йигит ва қиз бор. Шу вақт ичида комсомоллардан 34 минг киши КПСС сафига қабул қилинганлиги билан биз фахрланамиз. Ҳозир комсомолларнинг ярмидан кўпроғи халқ хўжалигининг турли соҳаларида меҳнат қилмоқда, улар орасида ёш ишчилар ва колхозчилардан 340 минг киши, саноат ва қишлоқ хўжалик мутахассисларидан 21 минг киши бор. Ҳар икки комсомолдан бири олий ўқув юртини, техникумни, ўрта мактабни тамомлаб чиққан. Йирик комсомол ташкилотларининг сони анча кўпайди.

Кўпгина область, шаҳар, район комсомол комитетларининг, бошланғич ташкилотларнинг иш услуби бирмунча яхшиланди. Уларнинг фаолияти тағин ҳам конкрет, ишчан бўлиб қолди. Ёшларни актив комсомол ишига тортишнинг турли формалари кенг ривож топди. Бизда комсомол комитетларининг докладчилар группалари, штатсиз бўлимлари, штатсиз секретарлари ва инструкторлари бор. «Комсомол прожектори» штаблари ва отрядларининг жанговарлиги оширилди. Ҳамма жойларда бригада, цех ташкилотлари ва комсомол группалари тузилди.

Комсомол комитетлари комсомол турмушининг Уставдаги нормаларига, ишда коллегиалчиликка қаттиқ риоя қилишлари, камчиликларни ошкора ва принципиал танқид ҳамда ўз-ўзини танқид қилишни кучайтиришлари, юзакичилик, дабдабабозлик, қоғозбозликка қарши кураш олиб боришлари керак. Комсомолга хос бўлмаган хўжалик вазифалари билан шуғулланишдан қатъиян воз кечиш, меҳнат, ўқиш ва ахлоқий-сиёсий тарбия бир бутун нарса бўлиб, бир-бирини ўзаро тўлдириб боришини ҳеч қачон унутмаслик лозим.

Бошланғич ташкилот, комсомол группаси бутун фаолиятимизнинг марказида бўлиши зарур. Улар ёшлар орасида социалистик мусобақа, ўқиш, сиёсий ва маданий ишлар олиб боришнинг ташаббускорлари ва амалдаги ташкилотчилари бўлишлари керак.

Бир қатор ташкилотларда йиғилишлар белгиланган муддатда ўтказиб турилмайди, аъзолик взнослари ўз вақтида тўланмайди, яхши текшириб ўрганилмаган ёшларнинг комсомолга қабул қилинишига йўл қўйилади. Комсомол йиғилишларининг роли пасайтириб юборилган, комсомол йиғилишлари камдан-кам чақирилади, чақирилганда ҳам паст савияда ўтказилади.

Комсомол аъзоси — чинакам ватанпарвар, интернационалчи, жамоатчидир. У ўз ташкилотининг сафларини мустаҳкамлаши, унинг жанговарлигини ошириши, ташаббускорлик ва ижодкорлик кўрсатиши, интизомга қаттиқ риоя қилиши, топшириқларни тез ва аниқ бажариши, бошланган ишни поёнига етказиши лозим. Ҳар бир комсомол комитети ёшларни комсомолга қабул қилаётганида ва комсомоллар билан иш олиб бораётганида ВЛКСМ Уставидаги ана шу талабларни эсда тутиши керак.

Комсомол ташкилотлари фаолиятини яхшилаш кўп жиҳатдан комсомол кадрлари ва активларининг сиёсий етуклигига, ишчанлигига, ташкилотчилик қобилиятига, умумий билим даражасига ва ижодий ташаббускорлигига боғлиқ.

Ҳисобот даврида бошланғич комсомол ташкилотлари секретарлари состави сифат жиҳатидан анча яхшиланди. Улар орасида қизлар кўпайди. Область, шаҳар ва район комитетлари секретарлари, масъул ходимларининг катта кўпчилиги коммунистлар бўлиб, улар олий ва тўлиқсиз олий маълумотли кишилардир.

Шу билан бирга, комсомол Марказий Комитети, область, шаҳар ва район комитетларининг кадрларни танлаш ва тарбиялаш ишларида жиддий нуқсонлар бор. Ана шу муҳим соҳадаги ишларни яхшилаш керак. Одамларни комсомол ишига кўтарган вақтда, кадрлар танлашнинг бузилмас ленинча принципларига қаттиқ риоя қилиш, уларга, аввало, сиёсий ва ишчанлик фазилатларига қараб, уларнинг амалий фаолиятидаги ҳақиқий натижаларига қараб баҳо бериш, ўртоқларнинг ташкилотчилик қобилиятларини ҳисобга олиш керак.

Комсомолда жўшқин ва ижодкор, серғайрат ва саботли кишилар ишлаши лозим. Комсомол кадрларини камтарлик ва ўз ишларининг натижалари учун шахсий жавобгарлик руҳида тарбиялаш, интизомсизлик, кибр-ҳаво, мақтанчоқлик, ёшларнинг талаб ва эҳтиёжларига бепарволик кўринишларини таг-томири билан йўқотиб ташлаш керак. Ҳар бир комсомол ходими ёшларнинг меҳнати, ўқиши, турмуши ва дам олишини ташкил этиши, ҳамиша омма орасида бўлиши керак.

Кадрлар танлашда давомийликка риоя қилиш лозим. Бирон ўртоқ қайси бошланғич ташкилотдан раҳбарлик ишига кўтарилаётган бўлса, унинг номзодини ана шу ташкилотда муҳокамага қўйишни албатта одат тусига киритиш керак. Қизларни, айниқса маҳаллий миллат қизларини комсомол ишига дадиллик билан жалб қила бериш керак.

Ёшлар билан ишлаш — қийин ва мураккаб иш. Бу соҳада ишлайдиган кишининг катта тажрибаси бўлиши керак. Бинобарин, комсомол комитетлари кадрларнинг тез-тез ва кўплаб алмаштирилишига қатъиян чек қўйишлари, комсомол ходимлари ва активларини ўқитиш билан жиддий шуғулланишлари, уларга йўл-йўриқ бериш сифатини оширишлари, шу мақсадда лагерлардаги сборлардан, комсомол активларининг семинарлари, мактаблари ва университетларидан, секретарь кунларидан, илғор тажриба мактабларидан, бюллетенлардан, делегациялар айирбошлашдан фойдаланишлари керак. Семинарларни завод ва фабрикаларнинг, колхоз ва совхозларнинг, ўқув юртларининг ўзида тез-тез ўтказиб туриш лозим. Комсомол комитетлари комсомол ходимларининг назарий тайёргарлиги тўғрисида доимо ғамхўрлик қилишлари зарур.

Ҳисобот даврида Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети область, шаҳар, район комсомол комитетлари, бошланғич ташкилотлар фаолиятининг турли жиҳатларини мунтазам равишда муҳокама қилиб турди, ВЛКСМ Марказий Комитети қарорлари ва ўзи қабул қилган қарорлар қандай бажарилаётганлигини контроль қилишни кучайтирди. 16 та пленум, комсомол активларининг учта йиғилиши ўтказилиб, уларда ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш, комсомол ташкилотларини мустаҳкамлаш, комсомолнинг хўжалик ишларидаги иштироки масалалари муҳокама қилинди.

Съездимиз чақирилиши олдидан район, шаҳар ва область ҳисобот-сайлов комсомол конференциялари бўлиб ўтди. Уларнинг катта кўпчилиги уюшқоқлик ва ишчанлик билан ўтди.

Республика комсомол ташкилоти ҳар доим бўлганидек, ҳисобот даврида ҳам Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг ВЛКСМ Марказий Комитетининг эътибори ва раҳбарлигини доимо сезиб турди. Партия комсомол ташкилотларининг яхши ташаббусларини ҳамиша қўллаб-қувватлаб келди. Комсомол ташкилотларининг фаолияти партия йиғилишларида, район, шаҳар ва область партия комитетларининг бюро мажлислари ва пленумларида махсус муҳокама қилинди.

Ўзбекистон ёшлари ҳамиша ва ҳар ишда партиянинг ёш авлод тўғрисидаги ленинча ғамхўрлигини доимо ҳис қилиб турибди. Ёшлар коммунистларга таянмоқдалар, курашиш ва ғалаба қозониш маҳоратини, собитқадамликни, севикли Ватанга содиқлик, улуғ Ленин таълимотига, коммунизмга садоқатни улардан ўрганмоқдалар.

Биз улкан воқеалар бўсағасида турибмиз. Тез орада КПССнинг XXIII съезди иш бошлайди, май ойида эса, ВЛКСМнинг XV съезди чақирилади. Мамлакат Совет ҳокимиятининг 50 йиллигини ва В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини тантанали нишонлашга тайёргарлик кўрмоқда.

Беш йиллик планни амалга ошириш соҳасида республикамиз олдида янги-янги катта вазифалар турибди. Ана шу улуғвор планларни амалга оширишда актив қатнашиш, яхши ва аъло ўқиш ёшларнинг КПСС XXIII съездига ва ВЛКСМ XV съездига энг яхши туҳфаси бўлади.

Биз жонажон партиямизни ва унинг ленинчи Марказий Комитетини, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетини, ВЛКСМ Марказий Комитетини тантанали равишда ишонтириб айтамизки, республика комсомоллари, барча йигит ва қизлари бундан буён ҳам Ленин йўлидан оғишмай олға бораверадилар, коммунистларнинг энг ишончли ёрдамчилари бўлиб қолаверадилар. Улар ўзларининг бутун кучлари, билимлари, ёшлик шижоати ва қалб ҳароратини улуғ Ленин ишига сарфлайверадилар! (**Давомли қарсаклар**).

ГЕНЕРАЛ СОБИР РАҲИМОВ ҲАҚИДА ЯНГИ ФОТОҲУЖЖАТЛАР

СЎНМАС У КУНЛАР ШУҲРАТИ

«Совет Ўзбекистони» редакциясига

37-гвардиячи дивизия командири генерал майор Собир Раҳимов 1945 йил апрели охирида Данциг шаҳри остонасида ҳалок бўлган эди. Совет Иттифоқининг гитлерчилар Германияси устидан ғалаба қозонганлигининг 20 йиллиги муносабати билан генерал Раҳимовга Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилганлигидан беҳад хурсанд бўлдим. Шу муносабат билан шахсий архивимни яна бир бор қараб чиқдим ва генерал Раҳимовнинг ҳали матбуотда эълон қилинмаган фотосуратларини топиб, сизларга юбораётирман. Ўзбек халқининг содиқ фарзанди генерал Собир Раҳимовнинг жанговар ҳаётига оид бу суратларни газетада босиб чиқарсангиз мамнун бўлур эдим.

Салом билан

П. ШТИРЕНКО.

Москва области.

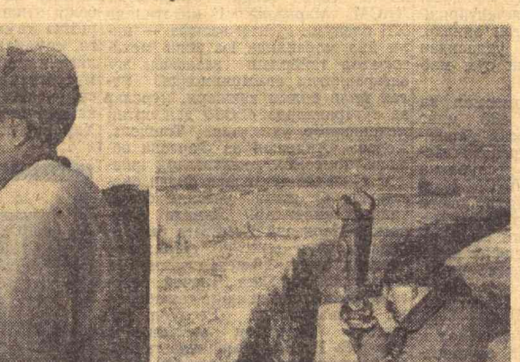

Суратларда: (чапдан ўнгга) 1. Генерал Раҳимов батальон командирига кўрсатма бермоқда. 2. Генерал Раҳимов Гданск шаҳри остонасида дивизиянинг кузатиш пунктида. 3. Совет Иттифоқи Қаҳрамони генерал майор Собир Раҳимов.

АСОСИЙ ФОНДЛАРДАН ТЎҒРИ ФОЙДАЛАНИЛСИН

«Асосий ишлаб чиқариш фондларининг ҳар бир сўми ҳисобига маҳсулот чиқаришни кўпайтиришга, рентабеллик даражасини оширишга эришиш мақсадида асбоб-ускуналардан фойдаланиш анча яхшилансин ва уларнинг унумдорлиги оширилсин».

(Директивалар лойиҳасидан).

Директива лойиҳаларидаги шу сатрларни ўқиб туриб, корхонамиз ишлаб чиқаришини такомиллаштиришга оид жуда кўп фикрлар кўнглимга келди. Шу кичик мақолада комбинат коллективини ташвишлантираётган айрим масалалар ҳақида фикр юритишни лозим кўрдим.

Комбинатимиз фан-техника эришган сўнгги ютуқлар асосида қурилган ва техникавий жиҳатдан ускуналанган. Гўшт-ёғ корпусида мол сўйиш ишлари конвейер усулида олиб борилади. Ёрдамчи маҳсулотлар тайёрлаш, ичак, мой, колбаса, чорва моллари учун қуруқ озуқа маҳсулотлари тайёрлаш цехларида ҳам меҳнаткашлар оғирини енгил қиладиган, такомиллашган машина ва ускуналар бор. Комбинатга қарашли музхона ҳар кеча-кундузда 30 тонна, яъни бир сменада тайёрланган маҳсулотнинг ҳаммасини сақлаш қувватига эга.

Корхонамизнинг лойиҳадаги қуввати жуда катта. У йилига 6-7 минг тонна гўшт, биринчи ва иккинчи категорияли ёрдамчи маҳсулотлар ишлаб чиқариши мумкин. 1964 йилда 3036 тонна гўшт ва ёрдамчи маҳсулотлар тайёрланди. Ўтган йили эса ҳаммаси бўлиб 2119 тонна маҳсулот ишлаб чиқарилди. Кўриниб турибдики, корхонанинг мавжуд қувватидан 30-50 процентгина фойдаланилмоқда.

Бунинг сабаби нима? Дастлаб Қорақалпоғистон Автоном республикасидан сўйиладиган моллар кўплаб миқдорда бошқа республикаларга жўнатиб юборилаётганлигини айтиш лозим. Ҳаммаға маълумки, сўйиладиган молларни республикадан ташқаридаги бошқа корхоналарга етказиб бериш кўплаб маблағ сарфлашни тақозо этмоқда. Бизнингча, **Автоном республикамизда етиштирилган чорва молларни шу ернинг ўзида сўйиш, қайта ишлаш ва лозим бўлса, тайёрланган гўшт маҳсулотларини бошқа республикаларга жўнатишни ташкил этиш лозим.** Бу ерда гўшт комбинати қуришдан мақсад ҳам аслида шу эди. Ўзбекистон ССР Госпланидаги ўртоқлар буни билишмайди дейсизми. Биладилар, аммо планлаштиришда ҳар жиҳатдан фойдали бўлган усулларга амал қилмаяптилар. **Планлаштиришда у ёки бу жойнинг, корхоналарнинг аҳволини, эҳтиёжини, мавжуд қувватларни тўла ҳисобга олиш зарур.**

Корхонамиз такомиллашган машина-ускуналар билан жиҳозланганлигини айтдим. Афсуски, мавжуд қувватлардан тўла фойдаланилмаётир. Шундай бўлсада, ҳар йили 2 минг ва 3 минг тонна гўшт маҳсулотлари тайёрлаб чиқарилмоқда. Лекин иккинчи категорияли маҳсулотлардан фойдаланишга мутлақо эътибор берилмаяпти. Натижада бундай маҳсулотлар корхонда кўплаб миқдорда тўпланиб қолмоқда. Музхонага жойланса, сифатига путур етмоқда, қимматли хусусиятларини йўқотмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг сентябрь Пленуми карорлари ва партиямизнинг навбатдаги съездига тақдим қилинаётган Директива лойиҳалари нуқтаи назаридан баҳо бериладиган бўлса, бу масалани тезлик билан ҳал этиш биринчи галдаги вазифадир. Бунинг учун ҳамма имкониятлар бор. Гўшт комбинати ҳузурида паррандачилик цехи ҳам қурилган. Паррандалар келтирилмаётганлиги учун бу цех тўхтаб ётибди. Агар ишланадиган маҳсулот юборилмайдиган бўлса, цех ускуналарини бошқа корхоналарга жўнатиш маъқул. Бўшаган биноларда ёрдамчи маҳсулотлар, гўшт консервалари ишлаб чиқарадиган ускуналарни ўрнатиш керак бўлади. Гўшт консервалари ва бошқа маҳсулотларни ишлаб чиқаришни кўпайтириш Қорақалпоғистон АССРнинг кўпгина районларини шундай маҳсулотлар билан таъминлаш имконини беради. Шунингдек, музхона камераларини ҳам қайта ускуналаш керак. Бунда паст температурада музлатишни назарда тутиш лозим.

Халқимизни хилма-хил ва сифатли гўшт ҳамда гўшт маҳсулотлари билан таъминлаш учун Хўжайли комбинатидаги барча камчиликларни бартараф қилиш тўғрисида жиддийроқ ўйлаб кўриш зарур деб ҳисоблаймиз. Корхонамиздаги мавжуд қувватлардан тўла фойдаланишимизда Ўзбекистон ССР Гўшт-сут саноати министрлиги, маҳаллий партия ва совет ташкилотларининг ёрдамига муҳтожмиз. Уларнинг ёрдамисиз олдимизга қўйилган улкан вазифаларни ҳал қилиш мумкин эмас.

Р. ЖАББОРОВА,

Хўжайли гўшт комбинатининг бош инженери.

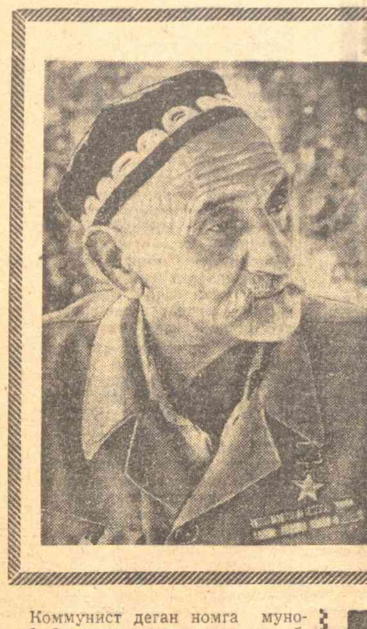

МУБОРАКБОД ҚИЛАМИЗ

РИЗАМАТ ОТА 85 ЁШГА ТЎЛДИ

Одамдан улуғ зот борми дунёда! Ҳаёт ҳам инсон билан, унинг яратувчилик қобилияти билан тотли. Унинг қўли гул, қалби кенг, ишларимизнинг гоҳ-гоҳ асарларга тенг. Бизда инсон инсон учун хизмат қилади, ўзидан яхши ном қолдиради. Бу ном келгуси авлод учун ҳайкал бўлиб қолади, унутилмайди, эсдан чиқарилмайди.

Ризамат ота Мусамуҳамедов ҳам худди шундай қалби дарё, ҳастраси иссиқ, қўли гул одамлардан. Отахон яқинда 85 баҳорнинг гувоҳи бўлди, 85 йил ичида сув-олов кечди, меҳнат қилиб улғайди. Бутун қайноқ фаолиятини, белининг қувватини, билагининг кучини халқ хизматига бахш этди.

Ризамат ота яшиллик ошиғи. Унинг мангу кўркамликда яшагуси келади, ширин-шакар мевали боғ-роғлар оғушида қолиб кетгуси, таъми тилингизда қоладиган узумзорлар билан бир умр қолиб бўлгуси келади. Бу илгари Ризамат отанинг бир хаёли эди. Энди эса, ҳақиқатга айланди.

Ризамат отанинг меҳнат фаолияти дастлаб 1895 йили Иванов сафдо фирмасига қарашли «Дегрез» узумчилик хўжалигида оддий ишчи сифатида бошланди. Кейинчалик у машҳур соҳибкор олим Исай Маркович Стекольниковдан таълим олди. Боғбонлик касбига қизиқ қўйди. Ҳар тун ниҳолни ардоқлаб ўстирди, қалб қўри билан парвариш қилди. Натижада унинг номи тез тарқалди. Ризамат ота анча тажриба орттирди, бу тажрибани фан ютуқлари билан боғлаш мақсадида СоюзНИХИнинг Оққўрғон тажриба станциясида ишлай бошлади. Унга академик Р. Р. Шредер катта ёрдам кўрсатди.

Ризамат ота фақат соҳибкоргина эмас, шу билан бирга, янги боғ ва токзорлар барпо этишнинг ташаббускорларидан бири ҳамдир. Республикамизнинг қайси бурчагига борманг, ким билан суҳбатлашманг, бу боғбон отани яхши тилга олишади. Ризамат ота фақат Мирзачўлда 600 гектардан зиёдроқ майдонда боғ яратишга муносиб ҳисса қўшди.

Бобоутдаги «Коммунизм» ва Карл Маркс номли колхозларда, Қорақалпоғистон АССРдаги «Халқобод», Бухоро областидаги «Ромитан» совхозларида, Зарафшон ҳамда Фарғона водийларида, кўпгина жойларда гуллаб турган боғ-роғлар Ризамат отанинг номи билан бевосита боғлиқдир.

Ризамат ота Мусамуҳамедов қардош республикаларимиз, жумладан, Тожикистон, Озарбайжон, Қирғизистон, Туркманистон, Қозоғистон ва Қора денгиз соҳили, Ростов областидаги соҳибкорларга ҳам ёрдам қўлини чўзди, унинг билимларидан кўп мутахассислар баҳраманд бўлдилар.

Боғдорчилик ва узумчиликдаги хизматлари учун Ризамат отага Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилган. У Давлат мукофотининг лауреати. Ризамат ота ҳозир ҳам бардам-бақувват, у ҳали ҳам тиниб-тинчимайди.

— Боғлар ва узумзорлар — меҳнат умрим, шодлигим ана шулар, — дейди Ризамат ота. — Дарахт, қуш қанотсиз уча олмаганидек, мен ҳам боғ ва токзорларимсиз ўзимни тасаввур қилмайман.

Саксон беш ёшингиз муборак бўлсин, қўли гул отахон!

С. МАҲМУДОВА.

ЧИРОҚЧИДА РЕМОНТ СУСТ

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» РЕЙДИ

Баҳор келди. Ҳамма ерда кўклам экиш кампаниясига ҳозирлик ниҳоясига етказилмоқда. Қашқадарё областининг кўпчилик хўжаликлари ҳам бу соҳада бир талай ишларни амалга оширдилар: техника воситаларининг аксарияти баҳорги экишга шай қилиб қўйилди, суғориш шохобчалари сув равон оқадиган ҳолга келтирилди. Далага маҳаллий ўғит чиқариш қизғин. Лекин бундан областдаги ҳамма районларда аҳвол бирдай яхши деган маъно келиб чиқмайди.

Чироқчи райони хўжаликлари бу йил давлатга 21 минг тонна пахта, 23 минг тонна ғалла, 2339 тонна гўшт, 2799 тонна сут ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етказиб бериш мажбуриятини олганлар. Бу улуғвор вазифаларни муваффақиятли бажариш учун техникадан самарали фойдаланиш, меҳнат унумдорлигини ошириш, деҳқончилик маданиятини кўтариш талаб қилинади.

Афсуски, қатор хўжаликларда мавжуд тракторлар ва бошқа механизмларни экиш пайтида бенуқсон ишлайдиган қилиб тайёрлаш тўғрисида қайғурилмаяпти. Охунбобоев номли колхознинг техника паркида бўлганимизда ана шундай аҳволга дуч келдик. «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг устахонаси билан ёнма-ён жойлашган бу хўжаликда кўплаб механизмлар ремонтсиз турибди. Бостирмалар йўқлигидан тракторлар ва тирков асбоблари очиқ ҳавода сақланмоқда. Пахта териш машиналарининг шпинделлари занглаб кетган. Чигит экадиган сеялкалар, культиваторлар ва бороналарни ремонт қилиш суст боряпти. Чигитни прогрессив усулда экиш учун экипажлар составини тайёрлаш ҳалигача бошланмаган. Колхоз бош инженери ўртоқ О. Ҳасановдан бунинг сабабини сўраганимизда у «биздан хато ўтибди, энди тузатамиз» дейди, холос.

«Ленинград» колхозида эса қишлоқ хўжалик асбоб-ускуналарини сақлаш учун бостирмалар етарли бўлишига қарамай, трактор ва бошқа асбоб-ускуналарнинг асосий қисми механизаторларнинг ҳовлиларида сақланмоқда. Техникани сақлашда юз бераётган ўзибўларчилик ремонт ишларига ҳам салбий таъсир кўрсатмоқда. Ҳозиргача ремонт талаб трактор ва қишлоқ хўжалик машиналарининг талайгина қисми дала ишларига тахт эмас. Ремонт билан банд бўлган механизаторларнинг сони 10 кишидан ошмайди. Улар ҳам қулай шароит яратиб берилмаганлиги учун ишга кеч чиқиб, эрта қайтишади.

Ғаллакор хўжаликлардан бири — «Кўкдала» совхозида ҳам ремонт суст. Бу ерда 86 комбайн ўтган йили даладан қандай қайтган бўлса, ҳозиргача шу ҳолда турибди. Совхоз раҳбарлари эса ишни тезлаштириш учун конкрет тадбирлар белгиламаётирлар. Махсус ремонт бригадалари тузилмаганлиги сабабли 20 ҳайдов тракторй ва кўплаб тирков асбоблари ҳалигача тайёрланмаган.

«Восход» совхозида аҳвол янада ачинарли. Бу ерда ремонтга ажратилган ишчилар бир кун ишга келишса, 3-4 кунлаб тўй-тўйлаб юришади. Совхоз бош инженери ўртоқ Эшбоев совхоз паркидаги техниканинг ва ремонтда ишлаётган ишчиларнинг сонини айтиб беролмади. Гараждаги тартибсизлик, 103 та ғалла ўрадиган комбайн ремонтига қўл урилмагани тўғрисида гап очсангиз, у «қўятуринг, бир гап бўлар», дейди.

«Қизил юлдуз», Максим Горький номли, «Коммунизм» колхозларида ҳам ремонт жуда секинлик билан бормоқда. Хўжаликларда бостирмаларнинг йўқлигидан механизмлар ёғинсочинда ҳам очиқ ҳавода турадн. Умуман районда техникага эгасизларча муносабатда бўлинмоқда.

Кўклам экиш кампанияси яқинлашиб қолди. Техника ремонти қанча кеч тамомланса, чигит экиш ва ғўза парвариши шунча чўзилиб кетиши ҳаммага аён. Чироқчи районининг партия, совет, касаба союз ва комсомол активлари ана шуни ўйлаб кўрсалар яхши бўларди.

Ҳ. ҲАЛИМОВ,
«Узсельхозтехника» область бирлашмасининг инженери,
Р. МУРОДОВ,
Э. РАСУЛОВ,
«Совет Ўзбекистони»нинг штатсиз мухбирлари.
З. ИСРОИЛОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

МУҚАДДАС НОМ

(РЕДАКЦИЯ ПОЧТАСИДАН)

Коммунист деган номга муносиб, бу номни ҳамиша пок сақлаб, коммунистик келажак йўлида ҳалол хизмат қилаётган кишилар республикамизда минг-минглаб топилади. Бундай ижодкор, ташкилотчи, юксак мақсадлар йўлида жонбозлик кўрсатадиган кишиларни омма ҳурмат қилади, уларга эргашади. Фарғона область, Киров район партия комитетининг инструктори Ҳамиджон Усмонов ҳам ана шундай коммунистлардан. У ҳамиша хўжаликларда, одамлар орасида бўлади, кишиларнинг ҳаёти, меҳнати билан қизиқади, у қаерда бўлмасин, кишиларни ҳалол меҳнат қилишга, моддий бойликларни кўпайтиришга сафарбар этади. Одамлар билан иш кўрувчи ходим учун сўз санъати нақадар зарур эканлигини ҳамма билади. Ҳамиджон ҳам кишилар билан муомалада, кўпчилик орасида суҳбат ўтказаётганда юракдан, ҳаяжонланиб гапиради. Унинг нутқи турмушдан олинган мисоллар, ҳаётий лавҳаларга бой. Шунинг учун ҳам, инструкторнинг сўзи барчага баравар таъсир қилади. Шуниси характерлики, ўртоқ Усмонов райондаги хўжаликларга борганида бошланғич партия ташкилотлари фаолияти билан қизиқади, уларга ҳар тарафлама ёрдам беради. Унинг бевосита иштироки туфайли райондаги «Бешариқ» совхози бўлимларидаги бошланғич партия ташкилотларининг иши анча жонланиб кетди. Шу боисдан ҳам совхоздагилар инструкторга раҳмат айтмоқдалар. Ташаббускор инструктор Ҳамиджон Усмонов тўғрисида штатсиз мухбиримиз О. Ўсаров ҳаяжон билан бизга лавҳа ёзиб юборибди.

Бўз районидаги «Партия XVII съезди» колхозининг 2-бригада бошлиғи Қурбонали Мирзаев, Москва районидаги Будённий номли колхоз аъзоси Маллабой ака Охунов ўртоқлар ҳам ана шундай тиниб-тинчимайдиган коммунистлардан. Улар ҳамиша ишлаб чиқаришнинг оғир участкаларига бориб ишлашга интиладилар, партия ташкилоти топшириқларини бажаришда, камчиликларга нисбатан муросасиз бўлишда изчиллик кўрсатадилар. Дарҳақиқат, бундай коммунистлар ёшлар учун зўр ибрат бўлади. Булар тўғрисида А. Мамажонов ва Э. Турсунов ўртоқлар редакциямизга хабар йўллашган.

Пропаганда ва агитация иши — партия ташкилоти фаолиятининг таркибий қисмидир. Бу соҳалар юксак савияда олиб борилмаса, партия ташкилотлари янги кишини тарбиялаш борасидаги бурчларини адо этолмайдилар. Ишнинг кўзини билган энг яхши бошланғич партия ташкилотлари омма орасида сиёсий-тарбиявий ишларни тобора кучайтирмоқдалар, бу ишга агитаторлар, пропагандистларнинг катта армиясини сафарбар этмоқдалар. Чунончи, Ғиждувон районидаги Энгельс номли колхоз партия ташкилоти КПСС XXIII съезди Директивалари лойиҳасини қишлоқ аҳолисига тушунтириш учун пропаганда ва агитация ишларини намунали йўлга қўйди. Шу кунларда колхознинг Ж. Бобомуродов, Х. Тоғаев, И. Ҳамидов, М. Муртазоев, С. Мавлонов ўртоқлар каби агитаторлари дала меҳнаткашлари ўртасида мазмунли суҳбатлар ўтказмоқдалар, жонажон партиямизнинг янги беш йилликка мўлжаллаган ҳаётбахш режаларини содда, жонли мисоллар билан тушунтириб бермоқдалар. О. Комилов, С. Сафаров ўртоқлар ана шулар тўғрисида хабар қилишади.

Партиявий ишнинг форма ва усуллари ранг-барангдир. Энг муҳими улардан моҳирона фойдаланиш, ленинча ҳақиқатни меҳнаткашлар онгига оташин, қалбни тулқинлантирувчи сўзлар билан сингдиришдир.

Партия ички демократиясига қатъий риоя қилиш, кадрларни танлаш ва тарбиялаш, партия сафларини энг илғор, муносиб кишилар ҳисобига ўстириш ҳам ҳамма партия ташкилотлари, кекса коммунистларимизнинг жонажон ишидир. КПСС XXIII съезди яқинлашиб қолган ҳозирги даврда партия ташкилотлари масаланинг ана шу томонига катта эътибор беряптилар. Буни редакциямизга келаётган кўплаб хатлар, хабарлар исбот қилиб турибди. Ишчи, қишлоқ мухбирларидан В. Раупов, К. Жўраев, М. Мусаев, Р. Қурбонов, М. Турсунбоев, М. Орипов, А. Сайфиддинов, С. Зиёев, К. Нуржонов, М. Албоев, А. Ражабов, Т. Сулаймонов, Й. Бобоев, Р. Акромова, У. Искандаров, М. Саидов ўртоқларнинг хабарларида гап асосан ана шу ҳақда боради. Улар партия ташкилотлари омма орасида қандай ташкилий-тарбиявий, оммавий-сиёсий ишлар олиб бораётгани, партиявий ишлар савияси қандай қилиб юқори даражага кўтарилаётгани, коммунистларнинг кекса авлоди ёшлар тарбиясида қандай роль ўйнаётганлиги тўғрисида ёзиб юборишган. Жойлардан келаётган хат-хабарлар билан танишар эканмиз, партиямизнинг обрўси, коммунистнинг иззат-ҳурмати омма орасида нақадар ортиб бораётганини яна бир бор ҳис қилиб, мамнун бўламиз.

Хатларингизга жавоб берамиз

ҚУРИЛИШДА БУРИЛИШ ЙЎҚ

Нефтни қайта ишлаш Урта Осиё илмий тадқиқот институти учун Тошкентда қурилаётган бино тўрт «ёш»дан бешинчи «ёш»га қадам қўйди. Лекин ҳали-вери фойдаланишга топширилиши номаълум. «Главташкентстрой» 4-қурилиш тресги раҳбарлари (бошқарувчиси Е. Криенко), пудратчи 21-қурилиш бошқармаси (бошлиғи А. Ройтман) қурилиш ишлари планини йил сайин барбод бермоқдалар. Қурилишга ажратилган маблағ ўзлаштирилмай қолаётир.

Редакцияга келган шикоят хатларининг бирида шундай дейилган эди. Шу муносабат билан трест ва бошқарма раҳбарлари редакцияга таклиф қилиниб, улар билан суҳбатлашилди.

— Шикоят хатида келтирилган фактлар тўғри, — тан олди ўртоқ А. Ройтман, — лойиҳалаш ташкилотлари билан қурувчилар ўртасидаги англашилмовчилик шундай оқибатларга олиб келди. Биз йўл қўйилган камчиликларни тугатишга қаратилган тадбирлар белгиладик. Институтнинг бош маъмурий биноси ва газни ўрганиш лабораторияси март ойида фойдаланишга топширилади. Қолган бинолар шартномада белгиланган муддатда ишга туширилади.

РЕСПУБЛИКАДА БАҲОРГИ ДАРАХТ КУЧАТЛАРИ УТҚАЗИШНИНГ БОРИШИ ТУҒРИСИДА 1966 ЙИЛ 10 МАРТГАЧА БУЛГАН

МАЪЛУМОТ

Бу йил баҳорда Узбекистонда салкам 1.430 гектар янги боғлар, 790 гектар токзор ва 1.550 гектардан кўпроқ тутзор барпо этилди. Бундан ташқари, шу вақт ичида қарийб 30 миллион туп баланд танали тут кучати ва бошқа дарахт кўчатлари ўтқазилди.

Республикамиз областлари, министрликлар ва идоралар баҳорда турли нав дарахт кўчатлари ўтқазиш топшириғини қуйидагича бажардилар (топшириққа нисбатан процент ҳисобида):

Тошкент шаҳри (шаҳар ижроия комитетининг раиси ўртоқ Ҳ. А. Асомов) — 98,6

Бухоро области (область ижроия комитетининг раиси ўртоқ Н. Б. Бозоров) — 78,3

Сурхондарё области (область ижроия комитетининг раиси ўртоқ М. Умаров) — 67,7

Фарғона области (область ижроия комитетининг раиси ўртоқ М. Иброҳимов) — 62,2

Сирдарё области (область ижроия комитетининг раиси ўртоқ Е. Т. Тасанбоев) — 58,4

Тошкент области (область ижроия комитетининг раиси ўртоқ Э. Т. Шайхов) — 47,1

Андижон области (область ижроия комитетининг раиси ўртоқ П. Қаюмов) — 40,2

Қашқадарё области (область ижроия комитетининг раиси ўртоқ И. Жалилов) — 39,9

Самарқанд области (область ижроия комитетининг раиси ўртоқ А. А. Хўжаев) — 36,1

Хоразм области (область ижроия комитетининг раиси ўртоқ М. Худойберганов) — 20,9

Қорақалпоғистон АССР (Министрлар Советининг раиси ўртоқ Е. Айтмуратов) — 0,6

Главголодностепстрой (бошлиғи ўртоқ И. Н. Низомов) — 149,1

Узбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлиги (министри ўртоқ А. Хўжаев) — 110,8

Урта Осиё Темир йўли бошқармаси (бошлиғи ўртоқ А. М. Қодиров) — 84,7

Узбекистон ССР Коммунал хўжалик министрлиги (министри ўртоқ М. З. Мирзаахмедов) — 73,9

Узбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги (министри ўртоқ С. Мамарасулев) — 60,0

Узбекистон ССР Маориф министрлиги (министри ўртоқ Э. Қ. Қодиров) — 56,0

Узбекистон ССР Автомобиль транспорти ва тош йўллар министрлиги (министр вазифасини бажарувчи ўртоқ П. Б. Бобохонов) — 48,5

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги (министри ўртоқ Н. Ж. Худойбердиев) — 36,0

Узбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги (министри ўртоқ Б. Х. Маъзумов) — 25,0

Лирик шеърлар

ДЕРАЗАНГГА БУЛБУЛ ҚЎНИБДИ

Деразангга булбул қўнибди,
Таралади наволар майин,
Музика ҳам бир оз тинибди,
Булбул учун шу чоқ атайин.

Тингла, қувон, яйрагин, жоним,
Сайрашида вафо сўзи бор.
Сен ўзингсан дил меҳрибоним,
Мурувватли, муҳаббатли ёр.
Ажабланма вақтли экан деб,
Сен, мен учун булбул уйғоқдир.
Булбул ўзи чаман учун зеб,
Шунинг учун сенга ўртоқдир.
Уйлаганда, ҳар кўрганимда
Юрак сўзин айтолмайман ҳеч.
Севги яшар жону танимда,
Севги дилда хоҳ эрта, хоҳ кеч.

Жоним, менинг юрак сўзимни
Шу булбулдан уқиб ол тонгда.
Ёқтираман шаҳло кўзингни,
Кўшиғингни, шодлик оҳангда.

Деразангга булбул қўнибди,
Таралади наволар майин.
Музика ҳам бир оз тинибди,
Булбул учун шу чоқ атайин.

Юсуфжон ҲАМДАМ.

МАЪНО УҚДИМ КЎЗЛАРИНГДАН

Овулимнинг ишчан қизи, қуралай кўз,
Кенг яйловда порлаб турган ёқут юлдуз.
Қалбинг-яйлов, жилғаларда меҳринг оқар,
Жамолингга қорли тоғлар кулиб боқар.
Анор юзинг кўриб, лола ранг олади,
Сочларингни ўпиб еллар танг қолади.
Улан айтсанг қулоқ тутар тошу тоғлар,
Уланингга жўр бўлади шўх ирмоқлар.
Қадам боссанг, поёндоздир тоғлар тўши,
Оҳу кўзинг шайдо қилди олиб ҳушим...
Кеча кўрдим, ола говмуш соғар эдинг,
Қиё боқиб: — сутдан ичинг, оға — дединг.
Маъно уқдим кўзларингдан жонона қиз,
Меҳринг ўти юрагимда қолдирди из.

Қозоқжон МАҲМУДОВ.

КИТОБЛАР ОЛАМИДА

ПОЛИМЕРЛАР МЎЪЖИЗАСИ

XX асрнинг 30-йилларига келиб, химиянинг саноат ва қишлоқ хўжалигининг барча тармоқларини тубдан ўстиришда чиндан ҳам муъжизакор роль ўйнаган синтетик полимерлар тармоғи бунёдга келди. Бу ёш фан қисқа давр ичида халқ хўжалигининг барча соҳаларида ўзининг ниҳоятда прогрессив ва революцион аҳамиятини намойиш қила олди. Далил сифатида қуйидагиларни келтириш кифоя. Табиатда қадимдан маълум бўлган материалларда: тош, ёғоч, махсус заводларда ишлаб чиқарилувчи пўлат, бетон ва ойналарда бир қанча жиддий камчиликлар борки, шулар туфайли уларни техниканинг баъзи соҳаларида ишлатиб бўлмайди. Мана, масалан, тош оғир ва мўрт; чўян, пўлат эса занглайди, электр токини ўтказади; ёғоч бўлса юмшоқ, ўтга чидамайди; бетон — қаттиқ, оғир; ойна эса синади. Шунинг учун ҳам инженерлар асрлар давомида эски материалларнинг ҳамма яхши хоссаларини ўзида мужассамлаштирган, юқоридаги камчиликлардан холи бўлган янги материаллар ихтиро қилишни орзу қилиб келганлар.

Ҳозирги кунга келиб эса газ, нефть, кўмир ва бошқа хом ашёлардан ажойиб полимерлар олинмоқда. Улар тобланган пўлатдек мустаҳкам, электр қувватини ўтказмайди, кимёвий жиҳатдан соф ва инерт, юмшоқ, чўзилувчан, пўкакдек енгил, оловда ёнмайди, совуқда синмайди, шишадек тиниқ. Шундай хоссаларга эга бўлган пластмассаларни ишлатиб, товушдан тез учувчи самолётлар, ойга юмшоқ қўна оладиган космик станциялар, дунё воқеаларини ҳар бир онлага тезлик билан етказиб берувчи телевизор ва приемниклар, алоқа воситасининг асосий қуроллари — телефон, телеграф усуналари, электротехника, электроника ажойиботларини ясаш имкониятига эга бўлинди.

Ёки бўлмаса полиэтилен қувурларнинг пўлат қувурларга қараганда 7 марта енгиллиги, чиримаслиги, занглмаслиги, айниқса, совуқ ва иссиқда салгина бўлса ҳам кенгайиб ёки торайmaслиги жуда муҳим аҳамиятга эгадир. Бундай қувурлар республикамизнинг Сирдарё, Бухоро областлари ва Қорақалпоғистон АССР сув хўжалигида фойдаланиш учун ниҳоятда зарур. Чунки бу районларнинг ери юмшоқ, ёзи эса иссиқ бўлганлигидан пахта далаларига берилган сувнинг тахминан ярми ер остига шимилиб ёки буғланиб исроф бўлади.

Агар чўл ва даштлардан ўтадиган каналларга диаметри 1-1,5 метрли полиэтилен қувурлар ётқизилса, жуда кўп миқдордаги сувни тежаш ва пахтачилик ҳамда чорвачиликни янада ривожлантириш учун имконият туғилади. Шунинг учун ҳам ҳозир Жиззах шаҳрида полиэтилен қувурлар ишлаб чиқарувчи завод қуришга киришилди.

Синтетик толаларнинг энг перспектив турларидан бири нитрон тола офтоб ва ёғингарчилик таъсирига жуда чидамли, ипакдек чиройли, ғижимланмаслик хусусиятига эга. Шу билан бир қаторда, унинг асосий хом ашёси Бухоро табиий гази бўлиб, истиқболи чиндан ҳам буюк.

Ўзбекистон тўқимачилик корхоналарида нитрон толасидан бежирим материаллар ишлаб чиқаришга ҳам энди оз вақт қолди. Шу мақсадларни кўзда тутиб, КПСС XXIII съездининг Директивалари лойиҳасида Навоий комбинатининг барча ишлаб чиқариш қувватларини ишга тушириш, Фарғона ва Наманган шаҳарларидаги сунъий тола ва материаллар тайёрловчи корхоналарни ҳаракатга келтириш ишлари алоҳида кўрсатиб ўтилган.

Булардан кўриниб турибдики, СССРнинг асосий пахта базаси бўлган Ўзбекистон — табиий газ ва нефть хом ашёларига мўллиги, энергетик ресурсларга бойлиги туфайли яқин йиллар ичида СССРнинг полимерлар ишлаб чиқарувчи йирик марказларидан бирига ҳам айланади.

Албатта, бунинг учун республикамиз олий ўқув юртларида, жумладан, Тошкент ва Самарқанд Давлат университетларида, Тошкент политехника ва Тошкент тўқимачилик институтларида, Ўзбекистон Фанлар академиясининг илмий тадқиқот институтларида ва бошқа муассасаларда юқорида айтиб ўтилган янги соҳаларда ишлай оладиган кадрлар, инженерлар тайёрлаш ва янги полимерларни синтезлаш ишлари бундан бир неча йил илгари бошлаб юборилган эди.

Яқинда бир группа ташаббускор авторлар (М. Асқаров, Б. Ойхўжаев, Г. Толипов, Ю. Погосов) томонидан ўзбек тилида ёзилган ва «Ўқитувчи» нашриётида босилиб чиққан «Синтетик полимерлар химияси» ва «Полимерлар химиясидан практикум» китоблари ҳам юқорида айтиб ўтилган вазифаларни амалга оширишга маълум даражада ҳисса қўшадиган ижобий ҳодисадир.

«Синтетик полимерлар» китоби тез суръатлар билан ривожланиб бораётган синтетик полимерлар химиясининг асосларига бағишланган назарий асар бўлиб, у берилган маълумотларнинг ҳажми ва жойланиш жиҳатидан ҳозирги замон талабларига тўла жавоб бера оладиган оригинал ўқиш қуролидир. Китобда ёш авторлар полимерлар химиясидек янги фаннинг асосий ўсиш тенденцияларини етарли маҳорат билан тўла-тўкис баён қилиб бера олганлар.

Иккинчи китобда эса полимерлар химиясига доир бир қанча мисол ва масалалар келтирилган. Бу практик мисоллар студентларнинг лаборатория-текшириш ишларини бажариб, полимерлар химиясини мукаммал ўрганиб олишларига ёрдам беради. Айниқса, авваладан маълум бўлган беҳисоб мисоллар орасидан прогрессив усул ва жараёнларга асосланиб танлаб олинган энг муҳим масалалар практикум-китобнинг қимматини оширади.

Ҳар иккала китобни авторлар Ўзбекистон химия саноатининг истиқболларига мослаб тузганлар, республикамизда барпо этилаётган полимерлар ишлаб чиқаришнинг турли соҳаларига алоҳида аҳамият берганлар. Авторлар томонидан бажарилган анча мукаммал ва зарур ишларнинг яна бири — ўзбек тилида биринчи бўлиб полимерлар соҳасига оид кўпгина махсус терминларни ишлаб чиққанликларидир.

Ҳозир совет халқи ўзининг навбатдаги беш йиллик ривожланиш режаларини муҳокама қилмоқда. Ана шу Директиваларда янги ва ихтисослашган химия жараёнларини ривожлантириш, юқори сифатли полимер материалларни барпо этиш ишларига алоҳида аҳамият берилган. Беш йиллик план бўйича химия саноати маҳсулотлари ишлаб чиқариш икки баравар кўпайтирилади, унинг айрим тармоқлари эса, жумладан, пластмасса ва синтетик толалар ишлаб чиқариш деярли 3 марта, химиявий толалар ишлаб чиқариш 2 марта оширилади.

Демак, химия саноати ва фани олдида, бинобарин Ўзбекистон кимёгарлари ва саноат ходимлари олдида ҳам жуда масъулиятли ишлар турибди. Республикамиз олимлари бу улкан вазифаларни шараф билан бажаришлари, синтетик полимерлар ишлаб чиқарувчи ва истеъмол қилувчи Навоий химия комбинатини, Жиззах полиэтилен заводини, Оҳангарон пластмасса буюмлари заводини, Фарғона сунъий тола ва Наманган сунъий ипак корхоналарини тез суръатлар билан қуришга ва ишга туширишга ўз улушларини қўшишлари керак.

Шу билан бирга янгидан-янги хоссаларга эга бўлган полимерлар синтезлаш усулларини ўрганувчи илмий марказ барпо этиш масаласини ҳам ҳал этиш лозим. Шу жиҳатдан қараганда, полимерлар соҳасини ёритган назарий ва амалий китобларимиз жуда катта аҳамиятга эгадир. Юқорида айтиб ўтилган авторларнинг китоблари эса бу соҳада қўйилган муҳим қадамдир.

К. АҲМЕДОВ,
Узбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги,
Э. ОРИПОВ,
химия фанлари кандидати.

Худойназар Сирожев ўн йилдан буён Фориш районидаги «Фориш» совхозининг 3- бўлимида бош чўпон бўлиб ишлайди. У ўтган йили ҳар юз бош совлиқдан 165 тадан қўзи олиб, социалистик мажбуриятини ошириб бажарган эди. Худойназар ака бу йил эгиз қўзилар сонини янада кўпайтириш учун курашмоқда. Суратда: Худойназар Сирожев.

А. Заблоцкий фотоси.

Солдат МАКТУБЛАРИ

Совет халқи ҳар қачонгидан бадавлат ва фаровон, шод ва бахтиёр кун кечирмоқда. Халқимиз осойишталигини, унинг коммунизмнинг муаззам биносини барпо этиш йўлидаги ижодий меҳнатини Совет Армияси сергак қўриқлаётир. Серқуёш республикамизнинг азамат фарзандлари ҳам ана шу олижаноб ишга Иттифоқимиздаги барча миллат фарзандлари қаторида муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Редакциямизга келаётган хатларнинг аксариятида ўзбек йигитларининг Ватан олдидаги ўз бурчларини шараф билан ўтаётганликлари ҳақида завқ-шавқ билан ҳикоя қилинган.

«Комсомол аъзоси сержант Саттор Тўлаганов командирлик қилаётган бўлим бўлинмамизда энг илғор ҳисобланади. Бўлим солдатлари кўпчилигининг кўкрагини жанговар шуҳрат белгилари безаб турибди. Улар эришилган муваффақият билан кифояланиб қолмасдан, хизматда янги марраларни эгаллашга интилмоқдалар. Бунда оддий солдатлардан Қ. Аҳмедов, И. Мансуров, Х. Ҳожиназаров, Ж. Тўлаганов ўртоқлар олдинда бормоқдалар. Яқин кунларда бўлимдаги барча жангчилар кўкрагида «Совет Армияси аълочиси» значоги порлашига ишончимиз комил» — деб ёзади капитан И. Захаревич.

«Оддий солдат Бойпўлат Хушматов номини бўлинмамиз жангчилари ҳурмат билан тилга оладилар, — деб ёзади ҳарбий мухбир К. Худойқулов ва гвардия сержанти М. Умаргаджиев. У ўзининг интизомлилиги, меҳнатсеварлиги, ҳарбий билим ва жанговар техникани эгаллашда эришаётган юқори кўрсаткичлари билан сафдошларига намуна бўлмоқда. Яқинда Бойпўлат аъло хизматлари учун «Совет Армияси аълочиси» значоги билан мукофотланди. Бу уни хизматда янги муваффақиятлар сари илҳомлантириб юборди».

Шунингдек, оддий солдатлардан Э. Дўстматов ва В. Шарофиддинов, М. Қаҳҳоров, Ш. Холмуродов, Е. Чўлиев, бўлинма комсомол комитетининг секретарлари М. Перелигин, майор В. Семёнов, ефрейтор И. Денисов, М. Урбанович, матрос Ф. Сирожиддинов ўртоқлар йўллаган хат-хабарларида Совет Армияси аълочилари Т. Жанабоев, М. Шарипов, К. Ёқубов, В. Низомиддинов, Т. Сатторов, Ў. Ҳожимуродов, Т. Маҳмудов, Э. Мамаев, Д. Соатов, М. Мадраҳимов ўртоқлар ҳақида илиқ сўзлар ёзиб юборишган.

Солдатлардан келаётган хатларнинг кўпчилигида КПСС XXIII съезди шарафига бошланган умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилган республикамиз меҳнаткашларининг меҳнатда қўлга киритаётган ютуқлари солдатлар қалбини фахрланиш ҳиссига тўлдираётгани акс этган. Оддий солдатлардан Ж. Норматов, И. Ҳусаинов, К. Отаев, М. Хатамов, К. Аъламов, М. Ширинов, Э. Нуриев, К. Жўрақулов, Ю. Эсонов ва бошқаларнинг мактубларида ана шу туйғу ифодаланган.

Совет Армияси сафида коммунизм қурувчиларининг ажойиб авлоди камол топмоқда. Ёшлар ҳарбий билим ва жанговар техникани пухта ўрганиш билан бирга, турли касб ва ҳунарларни эгаллашга интилмоқдалар.

«Қисмимизда қўли гул йигитлар кўплаб топилади. Уларнинг бири шофер, бири слесарь, бири ғишт терувчи, бири сувоқчи, — деб ёзади К. Назаров ўз мактубида. Ҳарбий хизмат муддати тугагач, улар жонажон ўлкамиздаги турли қурилишларга бориб ишлашга қарор қилишган». Матрос Ю. Қодиров, оддий солдатлардан Т. Уматқулов, А. Холмирзаев, А. Фозилов, Ч. Ашуров ўртоқлар ҳам сафдошларининг турли касб ва ҳунар эгалари бўлишаётганини фахрланиб ёзишган.

КПССнинг XXIII съезди очилишига саноқли кунлар қолди. Ҳар бир совет кишиси ана шу тарихий санани муносиб кутиб олиш мақсадида фидокорона меҳнат қилмоқда. Шу кунларда ҳарбий бўлинмаларда ҳам съезд шарафига социалистик мусобақа авжда.

«Асосан ҳарбий қурувчилардан ташкил топган қисмимиздаги рота, взвод ва бригадалар ўртасида ўзаро съезд олди социалистик мусобақаси кенг қулоч ёйди, — деб ёзади сержант И. Норматов. Мусобақада младший сержант А. Давронов бошлиқ ҳарбий қурувчилар бригадаси пешқадамлик қилмоқда. Бригада аъзоларидан А. Темиров, Х. Жумаев, М. Тўқсонов, Т. Қосимов кабилар кунлик иш нормаларини 120-125 процент адо этиб, бошқаларга намуна бўлмоқдалар». Шунингдек, Қ. Камолов, Ш. Нуриддинов, П. Дўсатов, Т. Боймирзаевларнинг мактубларида съезд шарафига бошланган умумхалқ социалистик мусобақасида сафдошлари эришаётган ютуқлар мадҳ этилган.

Халқаро темада

ОСМОН МУСАФФО БЎЛСИН

Жаҳон осмони битта. Фарқ фақат шуки, масалан, ҳозир Испания ёки Ливия осмонида қуёш иссиқ нур сочиб турибди, аммо шимолий мамлакатлар осмонини ҳозирча кулранг туман қоплаб олган. Лекин шимол мамлакатларида ҳам баҳор бошланмоқда. Изғирин шамол эсиб, қалин булутларни ҳайдаган пайтларда осмон ҳам баҳордагидек кўм-кўк бўлиб қолади. Ҳа, бошланиб келаётган баҳор узоқ инжиқ қишдан кейин янги ёзнинг қувончли кунларини одамларга ваъда қилмоқда...

Шу билан бирга жаҳоннинг турли кенгликларидаги миллионлаб кишилар ҳозир жаҳон тақдири учун мислсиз таҳлика билан яшамоқдалар. 17 январда Американинг ажал келтирувчи тўртта водород бомбаси булутсиз зангори осмондан Европанинг қадимий ерига тушган унутилмас кундан бери Америка Қўшма Штатларининг жиноятκорона ҳаракатлари натижасида жаҳонда вужудга келган таҳликали ҳолат ҳеч қачон шу қадар кўндаланг бўлиб, ўзини кўрсатмаган эди. Американинг ўша водород бомбалари авиация ҳалокати натижасида Испаниянинг Паломарес қишлоғи яқинига тушди. Бу хатарли воқеа АҚШ стратегия ҳарбий ҳаво кучларининг атом бомба ортилган жуда катта «Б-52» бомбардимончи самолёти Американинг Торехондаги базасидан парвоз қилган бензин улашувчи «КС-135» самолёти билан осмонда тўқнашиб, ҳар иккала самолёт портлаганлиги натижасида содир бўлган эди. Шу ҳалокат рўй бермасдан олдин ҳам мана шундай «тасодифий ҳодисалар» 14 марта, аммо АҚШ территорияси тепасида рўй берганлигига Вашингтон «расмий» равишда иқрор бўлмоқда. Бундай ҳалокатларнинг оқибатларини ўша вақтда жаҳон жамоатчилигидан яшириб қолиш қийин иш бўлмаган эди. Америка қитъасидан бир неча минг километр нарида ҳалокат юз берган ҳозирги пайтда эса давлат департаменти ва Пентагон ҳар қанча уринганлигига қарамай, Америка ҳарбийлари Испанияда худди ўз уйларидагидек хўжайинлик қилаётганликларига ҳам қарамай, бу хатарли воқеани жамоатчиликдан яширишга муваффақ бўла олмадилар.

Вашингтон анча вақтгача ёлғон-яшиқ гапларни айтиб юрганидан кейин эътироф қилишга мажбур бўлди: ҳа, деди Вашингтон, Паломарес қишлоғига ағдарилиб тушган иккита бомбанинг детонаторлари очилиб кетган экан: ҳа, «бир оз миқдорда» радиоактив моддалар — асосан плутоний бомбалардан чиқиб кетибди; ҳа, бомбаларнинг фақат учтаси топилди, аммо тўртинчиси Ўрта Ер денгизига тушиб, сувнинг тагига чўкиб кетган бўлса керак, бу бомбани шу вақтгача топиб бўлмаётир (бомбанинг фақат стабилизаторларигина топилди). Бироқ, АҚШ ҳукумати ҳалокатнинг ўзи ҳам, унинг оқибатлари ҳам «хатарли эмас» деб даъво қилиб, шу кунгача пинагини бузмаётир. Лекин бу даъволарга энди ким ишонади? Ҳеч ким. Ҳаттоки, американликларнинг ўзлари ҳам ишонмайдилар. Шу дамгача ҳеч кимга маълум бўлмаган Паломарес қишлоғида бутун бир ҳарбий лагерь вужудга келганлиги бежиз эмас-ку. Юзлаб мутахассислар ва минглаб ҳарбий хизматчилар қуруқликдаги ҳар бир чуқурдан ва ҳар бир дарахтзордан, Испания соҳилларидаги денгиз тагининг ҳар бир ўнқир-чўнқиридан қарийб икки ойдан бери йўқолган бомбани қидирмоқдалар.

АҚШ ҳарбий денгиз флоти 65-оператив қўшилмасининг қўмондони контр-адмирал Гест Ўрта Ер денгиздаги 120 квадрат милядан иборат районда мана шундай қидириш ишлари олиб борилаётганлигини яқинда эълон қилди. Йўқолган бомбани қидиришга «Броукен эрроу» («Синган ўқ») операцияси деб ном берилди. Бу операцияда АҚШ ҳарбий денгиз флотининг 15 кемаси, учта сув ости кемаси, шу жумладан, денгиз тагидаги катта нарсаларни кўтариб чиқариб берадиган махсус машина «қўллар» ўрнатилган «Алуминаут» сув ости кемаси ҳам қатнашмоқда. Бундан ташқари ғаввослардан 120 киши денгиз тагини титкилаш билан овора. АҚШ ҳарбий ҳаво кучларининг Торрехон базасига жойлашган 16- авиация қисмининг қўмондони генерал-майор Уилсон эса мухбирларга «ҳозирда қуруқликдаги қидириш ишлари тўхтатилмоқда, чунки бу қидиришлардан ҳеч бир натижа чиқмади», деб айтди. «Броукен эрроу» операцияси бошланганидан бери икки ой ичида бир минг гектардан кўпроқ ер ҳайдаб ташланди, сўнгра эса шу ернинг устки қатлами қириб олинди. Американинг Испаниядаги элчиси берган хабарга қараганда, мазкур ердан қириб олинган тупроқнинг ҳаммасини Америка атом энергияси комиссиясининг Жанубий Каролина штатида бўлган Эйкендаги «Саванна-ривер плент» заводига олиб кетмоқдалар. Ғарбдаги кўпгина мутахассисларнинг, жумладан инглиз мутахассисларининг фикрича, Америка бомбалари ағдарилиб тушган районда «радиоактивлик» номаълум узоқ вақтгача сақланиб қолади. Америка маъмурлари ва Испанияни Америка ҳарбийлари ихтиёрига топшириб қўйган Испания маъмурлари Испания аҳолисини ва жаҳон жамоатчилигини «тинчитмоқ» учун мислсиз найранг ишлатдилар. АҚШнинг Испаниядаги элчиси Дьюк ва Испания информация министри Ирибарне Паломарес қишлоғидаги пляжда тантанали равишда чўмилишиб, бу районнинг хатарсиз эканлигини гўё намойиш қилдилар. Бу найрангбозлар ўзларининг шу найранглари билан денгиз тагида қаердадир ғарқ бўлиб ётган водород бомба «ҳеч қандай хавфли эмас» деб исботлашга уриндилар. Элчи билан министр денгизда беш метрча жойга шошиб сузиб бориб, сўнгра дарров қуруқликка чиқиб олдилар. Бу фожиона кулгули манзарани юзлаб кино ва фоторепортерлар батафсил суратга олдилар, энди шу лентани «бутун дунёга» кўрсатмоқчилар.

Хўш, шундай қилса нима бўлибди! Эҳтимол, бир оз чўмилиш натижасида элчи билан министрнинг соғлиғига шикаст етмаса керак, чунки денгизнинг шўр суви бомбанинг танасига ҳали сингиб улгургани йўқ. Лекин гап фақат Испаниянинг бир оз қисми ёки денгиз сувининг бир оз қисми 17 январдаги ҳалокат натижасида радиоактив модда билан заҳарланиб, хавфли бўлиб қолганлигида эмас. Гап, ҳатто, мана шу ҳалокат натижасида водород бомбаси портлаб кетиши эҳтимоли борлигида ҳам эмас. Агар ўша водород бомба портлаб кетганда эди, Францияда чиқадиган «Пари-жюр» газетасининг ёзишича, Испания ҳам, бутун Ғарбий Европанинг жуда катта қисми ҳам яксон бўлур эди. Энг ёмон нарса шуки, бутун ер юзи ҳар кун ва ҳар соат мана шундай хавф остида турибди. Америка стратегия авиациясининг ядро қуроли ортилган ва тўла жанговар ҳолатга келтирилган самолётлари кеча-ю-кундуз Ливия ва Норвегия осмонида, Франция ва Туркия осмонида, Англия осмонида ва атом бомбасининг ёндирувчи нафасига илгари бир марта дучор бўлган Япония осмонида тинмай изғиб юрибди. Вашингтоннинг айтишига қараганда, ядро бомбаси ортилган бу самолётлар... «АҚШнинг ва АҚШ иттифоқчиларининг хавфсизлигини таъминламоқ учун» учиб юрган эмиш. «Хавфсизликни» таъминлаётган эмишлар-а!

Бугун ёки эртага ер юзида яна битта шундай ҳалокат бўлмаслигига, эҳтимолки, тағин ҳам даҳшатлироқ ҳалокат рўй бермаслигига ким кафил бўла олади? — деб савол беради Ливанда чиқадиган «Ад-дунё Альжадида» газетаси.

Бундай ҳалокатнинг олдини олиб бўлмайди ва АҚШ халқаро хавфсизликни мустаҳкамлашга чинакам интилиш ўрнига ўзининг мана шундай америкача «хавфсизлиги»ни рўкач қилаверса, бундай хавф давом этаверади. Америкача «хавфсизлик» Қўшма Штатларнинг ўз иттифоқчиларини ва «дўстлари»ни итоат қилдириш учун ишлатаётган воситадан бошқа нарса эмаслиги бутун дунёга маълумку, ахир. Масалан, АҚШнинг мана шундай иттифоқчиларидан Франция Америка ҳарбийларининг найрангини аллақачон тушуниб олди. Паломаресда рўй берган ҳалокатдан кейин Франция ҳукумати, Францияга жойлашиб олган Америка қуролли кучлари Францияга итоат қилиши лозим, деб АҚШдан талаб қилди. Франция ўз территориясида, ўз осмонида ва ўзининг территориал сувларида ҳар қандай операция ўтказиш учун фақат Франция ҳукуматидан рухсат олиниши керак, деб қатъий талаб қилмоқда.

Ялпи тинчликни мустаҳкамлаш йўли билангина ҳар бир айрим мамлакатнинг хавфсизлигини таъминлаш мумкинлигини ҳозир жаҳон ҳар қачонгидан кўра аниқроқ тушуниб турибди. Шу сабабли АҚШ маъмурлари халқларнинг тақдири билан ўйнашишни бас қилсин, жаҳон осмони атом бомбалари келтирадиган ажал асоратидан тозалансин, барча нуфузли халқаро ташкилотлар, биринчи навбатда Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Америка ҳарбийларининг жиноятκорона ҳаракатларига чек қўйиш масаласи билан чинакам шуғуллансин, деган талаблар ҳозир шу қадар қатъият билан қўйилмоқда.

Н. ТУРКАТЕНЬКО.
(ТАСС обзорчиси).

Ҳалқаро ҲАЁТ

ПАНЖОБ ШТАТИДА ТАРТИБСИЗЛИКЛАР

ДЕҲЛИ, 14 март. (ТАСС). Ҳиндистон миллий конгресси партияси ишчи комитетининг Панжоб штатини аҳолининг қайси тилда гапиришига қараб қайта қуриш тўғрисидаги қарори муносабати билан Амритсарда ва штатнинг бошқа бир қанча шаҳарларида ғалаёнлар бошланди.

Пресс траст оф Индиа агентлигининг хабар беришича, «Жан сангх» деган реакцион диний-жамият партияси уюштирган намойишнинг жуда кўп қатнашчилари Лудхиан шаҳридаги бир неча почта бўлимини ва темир йўл агентлигини олон қилдилар.

Кеча кечқурун Жалландар шаҳрида кечаю-кундуз давом этадиган комендантлик соати жорий қилинди; тартибсизликлар бошланган штатнинг бошқа бир қанча шаҳарларида ҳам бундан аввал комендантлик соати жорий этилган эди.

ВЬЕТНАМ ХАЛҚИ БИЛАН БИРДАМЛИК

АРГЕНТИНА

БУЭНОС-АЙРЕС. Аргентина тинчлик кенгаши мамлакат халқига мурожаат қилди. Халқимизнинг иродаси аниқ ва тушунарлидир: агрессорлар билан ҳамкорлик қилишга йўл қўйилмасин. Бизлар агрессорлар ҳужум қилаётган кишиларга қардошларча қизғин бирдамлик билдирамиз. Бизлар АҚШнинг Вьетнамдаги қуролли интервенциясига чек қўйилишини талаб қиламиз. Американликлар у ердан ўз қўшинларини олиб чиқиб кетсин. Вьетнам халқи ўз тақдирини ўзи ҳал қилиши керак. Аргентина тинчлик кенгаши халққа шу мазмунда мурожаат қилди. Тинчлик кенгаши мазкур мурожаатномада «Жанубий Вьетнамдаги Америка агрессорларига озиқ-овқат ва дори-дармонлар юборилишига йўл қўйилмасин! Уларга ҳеч қандай мадад кўрсатилмасин!» деб талаб қилади.

ГФР

БОНН. «Немислар фронтга жўнатиладими? Йўқ, йўқ! Вьетнамдаги урушга бир чақа ҳам, бир киши ҳам юборилишига йўл қўйилмасин» — Ғарбий Германия тинчлик тарафдорларининг Дюссельдорфда бўлиб ўтган намойиши ана шундай шиорлар остида ўтди. Намойиш қатнашчилари Американинг Вьетнамдаги агрессиясини ва Бонн ҳукуматининг АҚШнинг жиноятκорона ҳаракатларини тобора қўллаб-қувватлашдан иборат сиёсатини кескин қораладилар.

АҚШ

НЬЮ-ЙОРК. Оқилона ядро сиёсати юргизиш учун кураш миллий комитети ва Американинг таниқли жамоат арбобларидан юз киши Вьетнамдаги урушга қарши Америка гражданлари имзоларини тўплаш кампаниясини бошлаб юбордилар. Комитет «Нью-Йорк таймс» газетасида Америка гражданларига мурожаатнома эълон қилди.

Комитет Вьетнамдаги урушга қарши имзо тўплашни шу йилнинг 14 майида тугаллаш ва ўша куни ҳукуматга норозилик имзоларини топшириш учун Вашингтонга юриш ўтказишни мўлжалламоқда. (ТАСС).

ТОШКЕНТ

«Американлик агрессорларга лаънат!» «Вьетнамдан қўлингни торт!». Бутун прогрессив инсониятнинг фикри-зикри ва ҳис-туйғуларини ифода этувчи бу сўзлар Тошкент Давлат университети профессор-ўқитувчилари ва студентларининг курашаётган Вьетнам халқи билан бирдамлик ҳафталигига бағишлаб, 14 мартда ўтказилган митингида янгради.

Агрессорларга боплаб зарба бераётган қардош Вьетнам Демократик Республикаси меҳнаткашлари ва Жанубий Вьетнам ватанпарварларининг мардлигига қойил қолмоқдамиз, деди доцент Ю. Т. Тоҳирий. Ҳозир Вьетнам халқи империализмга қарши курашнинг олдинги сафида турибди. Тинчлик ва адолатни қадрлаётган ер юзидаги барча софдил кишиларнинг мададига таяниб, Вьетнам халқи душман устидан тўла ғалабага эришувига биз қатъий аминмиз.

Профессор И. И. Гранитов, доцент Д. Н. Пак, студентлардан В. Иоффе, А. Аванесова, митингда сўзга чиққан бошқа нотиқлар Ҳинди-Хитойда мисли кўрилмаган йиртқичлик қилаётган Америка ҳарбийларининг жиноий ҳаракатларини зўр ғазаб билан қораладилар.

Бу ерга тўпланган кишилар минбарга чиққан вьетнамлик студент Као Фионгни қарсаклар билан кутиб олдилар. У Вьетнам халқи билан қардошларча бирдамлик билдирганлиги учун совет дўстларига университетда ўқиётган ўз ватандошлари номидан самимий миннатдорчилик билдирди.

Митинг қатнашчилари резолюция қабул қилиб, Вьетнам масаласи юзасидан Совет ҳукумати тутган позицияни қизғин маъқулладилар, Вьетнам Демократик Республикасининг тинч шаҳар ва қишлоқларини ваҳшиёна бомбардимон қилиш тўхтатилсин, интервентларнинг қўшинлари Жанубий Вьетнамдан олиб чиқиб кетилсин деб қатъий талаб қилдилар.

(ЎзТАГ).

АҚШНИНГ ЛАОС ИШЛАРИГА АРАЛАШУВИ ТЎХТАТИЛСИН

Шу йил 11 мартда СССР Ташқи ишлар министрлиги Лаосга бағишланган 1962 йилги Женева кенгашида қатнашган мамлакатларга Нео Лао Хак Сат марказий комитети раиси, Лаос миллий бирлик министрлар кенгаши раисининг ўринбосари шаҳзода Суфанувонгнинг 1966 йил 15 январдаги нотасини ҳамда Нео Лао Хак Сат марказий комитетининг бош секретари, Лаос информация, пропаганда ва туризм министри, Лаосга бағишланган 1962 йилги Женева битимларини бажариш билан шуғулланувчи давлат комиссиясининг аъзоси Фуми Вонгвичитнинг 1966 йил 1 февралдаги телеграммасини юборди. Лаосга бағишланган 1961—1962 йиллардаги Женева кенгашларининг ҳамраисларидан бири бўлган Совет Иттифоқи ташқи ишлар министри номига юборилган мазкур нота ва телеграммада Америка Қўшма Штатлари Ҳинди-Хитойдаги урушни кенгайтириш мақсадида ўз қўшинларини Лаосга киритишга тайёргарлик кўраётганликлари натижасида Лаосдаги вазият жиддий равишда кескинлашиб кетганлиги уқтириб ўтилади.

Суфанувонгнинг нотасида ва Вонгвичитнинг телеграммасида айтиладики, АҚШ ўрта ва қуйи Лаос районларини босиб олмоқчи, Вьетнам Демократик Республикасига ва Жанубий Вьетнам миллий озодлик фронтига зарбалар бермоқ учун мазкур районларни ўзига плацдарм қилиб олмоқчи. Сайгонда Американинг 50 минг солдатини шу йил кузда Лаосга киритиш плани ишлаб чиқилди. АҚШнинг Жанубий Вьетнамдаги қўшинларига уруш ҳаракатларини Лаос ва Камбоджа территориясига кўчириш ҳуқуқи берилди. Унг группа Америка империалистларининг кўрсатмасига амал қилиб, ўрта ва қуйи Лаос районида анча куч тўплаб қўйди ва Нео Лао Хак Сат контроли остидаги районларни босиб олишга уринмоқда. Шу билан бирга АҚШ ҳарбий ҳаво кучларининг ва Сайгондаги қўғирчоқ режимнинг реактив самолётлари ҳар кун 300 мартагача учиб келиб озод қилинган районларнинг аҳоли яшаб турган жойларига, мактабларига, ибодатхоналарига минг тонналаб бомба ташламоқда, граждан аҳолидан бўлган кишиларни ўлдирмоқда ва катта моддий зарар етказмоқда.

Бу агрессив ҳаракатлар, дейилади Суфанувонг нотасида, Лаоснинг бетарафлиги тўғрисидаги декларацияни очиқдан очиқ бузишнинг ўзидир. Шу декларацияга қўл қўйганлардан бири бўлган АҚШ ҳукумати Лаоснинг суверенитетини, мустақиллигини ва территориал бутунлигини поймол қилмоқда, Қўшма Штатлар ўзининг шу ҳаракатлари билан Лаосдаги бусиз ҳам мураккаб бўлган вазиятни янада кўпроқ ёмонлаштириб юборди ҳамда Ҳинди-Хитой ва Шарқи-Жанубий Осиё мамлакатларининг хавфсизлигини жиддий таҳдид остида қолдирди.

Шаҳзода Суфанувонг ва Вонгвичит Америка империалистларининг бу ҳаракатларини Нео Лао Хак Сат номидан қатъиян қоралаб, уларнинг Лаос ишларига аралашувига дарҳол чек қўйишни талаб этмоқдалар. Улар Лаосга бағишланган 1961—1962 йиллардаги Женева кенгашида қатнашган мамлакатларнинг ҳукуматларига Америка империалистларининг мана шу хатарли режаларини маълум қилиб қўйишни ҳамраислардан илтимос қилдилар.

Германия Федератив Республикаси. Франкфурт-Майн шаҳри яқинидаги «Калтекс» Америка нефть компаниясига қарашли нефть тозалаш заводида кучли портлаш юз бериб, ёнғин чиқди. Бир неча ўн киши ярадор бўлди. Қурбонлар ҳам бор. Суратда: ёнғин пайти.

Кейстон—ТАСС фотоси.

Индонезиядаги аҳвол

ПАРИЖ, 14 март. (ТАСС). Жакартада ҳарбий қўмондонликнинг мажлиси бўлиб ўтди. Унда президент Сукарно сиёсий ҳокимиятни қуруқликдаги кучлар қўмондони генерал-лейтенант Сухартога топширганидан кейин мамлакатда рўй берган аҳвол муҳокама қилинди.

Франс пресс агентлиги мухбирининг Жакартадан берган хабарида айтилишича, генерал Сухарто кенгашда ҳарбий округларнинг қўмондонларига давлат муассасаларини коммунистлардан тозалаш тўғрисида кўрсатма берди.

АЖОЙИБОТЛАР

МАРКАЧИ ДАВЛАТ

Митти давлат Лихтенштейннинг аҳолиси Москвадаги Марказий стадионнинг бир трибунасига жойлашади. Лекин бу давлат жуда кўп марка чиқаради. Мамлакатнинг тўртдан бир қисм даромади чет мамлакатларга марка экспорт қилишдан олади.

«БЎСА» ТАНГАСИ

Ўрта асрда немис қироллиқларининг кўпларида «Бўса» тангалари бўлган. Руҳонийларга таъзим қилиш ва уларнинг қўлини ўпишдан бош тортган кишилар ана шу «бўса» тангаларини сотиб олишга мажбур қилинганлар.

ЗАКАЗ МАКТУБЛАР

Заказ қилинган хатлар алоҳида назорат қилиб турилади. Хат махсус дафтарда қайд этилиб, унинг эгасига квитанция берилади. Бу одат бундан 200 йиллар аввал бошланган эди. Кельн шаҳрининг бургомистри Якоб Геннод 1758 йилнинг 23 октябрида муҳим бир маълумот ёзилган хатни олиб, унинг олинганлиги ҳақида квитанция берди. Шундан буён заказ хатлар юбориш одат тусига кириб қолди.

«ЗНАНИЕ-СИЛА» журналидан.

«Совет Ўзбекистони»нинг навбатдаги сони шу йил 18 мартда чиқади.

Редактор **М. ҚОРИЕВ.**

АПН ЛЕНТАСИДАН

Рим манзаралари

Рим. (АПН мухбири). Юзаки қараганда, ҳозир Италияда жуда кўп тилга олинаётган «қурилиш кризиси»нинг сабаби — уй-жой кўплиги бўлиб кўриниши мумкин. Ҳақиқатан ҳам шаҳарнинг янги кварталларида деярли ҳар бир уйда «ижарага берилади» ёки «сотилади» деган сўзларни ўқиш мумкин.

Ҳа, Рим шаҳрининг ўзидагина янги уйлардаги ўн минглаб квартирада ҳеч ким яшамайди. Чунки бу уйларнинг ижара ҳақи жуда баланд бўлиб, ишчилар ёки ўрта ҳол хизматчиларнинг қурби етмайди. Улар ҳеч қандай қулайликлари бўлмаган эски уйларда яшашга мажбур бўлмоқдалар.

Кишиларни замонавий уйлар билан таъминламоқ учун, расмий ҳисобларга қараганда, мамлакатда 21 миллион хона етишмайди. Ўша маълумотларга кўра, мактаб бинолари танқислиги 1975 йилга бориб энг юқори нуқтага чиқади — 2,5 миллион ўрин етишмайди. Ҳозирнинг ўзидаёқ касалхоналарда 207 минг ўрин етишмаётир.

Бу рўйхатни яна давом эттириш мумкин. Мамлакатда ҳозир ишсиз бинокорлар сони ярим миллионга етади. Бу рақамларни изоҳлаб ўтиришнинг ҳожати йўқ.

«Кўнгилчан» судья

Америкадаги нацистлар партиясининг бошлиғи Линкольн Рокуэлл яқинда лекция ўқиш учун Колумбия университетига келди. Лекин у университет ичига кираолмади. Студентлар бино эшиги олдини тўсиб туриб олдилар. Рокуэлл ўз штурмчилари ёрдамида студентлар сафини ёриб ўтиб, бинога кирмоқчи бўлди. Аммо ёшлар бунга йўл қўймадилар.

Колумбия университети студентлари Рокуэллни судга бердилар. Февраль ойининг биринчи ярмида нацистлар раҳбари Нью-Йорк судига келди. Лекин судья Хайман Кильминер Рокуэллга «бетартиблик вужудга келтирганлиги учун» деган айб қўйди, холос. Судья оқловчи Бержернинг илтимосига биноан судни бир ойга кечиктиришга рози бўлди.

«Нью-Йорк геральд трибюн» газетасининг хабар беришича, бу процессдан фақат оқловчи жабрланди, холос: суд биноси олдида тўпланганлар уни ҳақоратлар билан кутиб олишди, унга қараб туфлашди. Бержернинг хизматидан фойдаланиб келганлар бундан буён унинг ёрдамидан воз кечдилар.

Рокуэлл эса ҳамон эркинликда юрибди, унинг фашист пропагандаси «қонуний» ҳисобланмоқда.

«Абусимбл» кўчирилмоқда

Қоҳира. (АПН мухбири). Машҳур «Абусимбл» ёдгорлиги ўрнатиладиган янги пойдеворга биринчи тош қўйиш маросими бўлиб ўтди. Миср фиръавни Рамзес II шарафига ўрнатилган бу ёдгорлик 3 минг йилдан буён турибди. У Нил дарёсининг юқори оқимида, Асвондан 280 километр наридаги Нуб саҳросидадир. Асвон тўғони қурилиши битгач, сатҳи 5 минг квадрат километрли сув омбори вужудга келади ва ёдгорлик сув остида қолиб кетиши мумкин.

Бирлашган Араб республикаси ҳукуматининг ташаббуси ва халқаро ташкилотларнинг кўмаги билан бу қадимий ёдгорликни сақлаб қолишга қарор қилинди. Ёдгорликни қисмларга кесиб, уни баландроқ жойга ўрнатиш тўғрисидаги лойиҳа қабул қилинди. Бу планни ишлаб чиқиш ва амалга оширишда ўнлаб давлатлар иштирок этди. 2 мингдан ортиқ ишчи гранит ёдгорликни деярли уч йил давомида ҳар бири 30 тонна келадиган бўлакларга ажратиб арралади. Рамзес II мақбараси пойдеворининг ўзидан мингдан ортиқ ана шундай бўлак чиқди. Ёдгорликни кўчиришни 1968 йилда тугаллаш кўзда тутилмоқда.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО БУГУН

Республика областлари радиофестивали.

Эфирда — Андижон области.

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 — Андижон область театри артистлари концерти, 9.30 — «Ялла» концерти, 10.10 — Ўзбекистон Компартияси Андижон область партия комитетининг биринчи секретари А. Ҳайдаров суҳбати, 10.20 — Андижонликлар учун концерт, 11.10 — КПСС XXIII съезди делегатлари, 11.20 — Чолғу куйлари, 11.40 — Андижон шоирлари микрофон олдида, 13.40 — Фортепьяно куйлари, 14.00 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун, 16.15 — Андижон область театри спектаклларидан парчалар, 17.00 — «Ёшлик» радиостанцияси, 18.10 — Б. Савельев, КПСС XXIII съезди шарафига қаҳрамонлик поэмаси, 18.30 — Куйлардан қўшиқларга, 19.20 — Қозоқ куйлари, 20.00 — Бизнинг «Ленинград»да (рус.), 20.10 — Андижон область меҳнаткашлари учун концерт, 20.45 — Андижонлик машинасозларнинг ишлари, 21.20 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун, 22.00 — Коммунистик ахлоқ ва тарбия, 22.15 — Андижон халқ талантлари концерти, 22.40 — Поэзия кечаси, 23.20 — Андижон область меҳнаткашлари талабига мувофиқ концерт.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — **Телевизион янгиликлар**, 18.20 — **Юлдузча тележурнали**, 19.00 — **Қорақалпоғистон** (КПСС XXIII съезди шарафига), 19.30 — **Француз санъати виставкаси** (ҳужжатли фильм), 20.10 — **«Баҳор» юлдузлари** (концерт).

Рус тилида: 21.10 — **Телевизион янгиликлар**, 21.25 — **Поэзия фестивали** («Ёшлик» студияси), 21.45 — **Ёлғизлик** номли бадиий фильмнинг 1-серияси, фильмдан сўнг — **Эртаги кун программаси.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.10 — **Синфда табассум** (мактаб ўқувчилари учун), 18.35 — **Тошкент янгиликлари**, 18.45 — **Яшил дўст** (телеочерк), 19.05 — **Чолғу куйлари** (Консерватория ўқитувчилари ижросида), 19.45 — **Ташланган кема сири** (телефильм).

Ўзбек тилида: 21.10 — **«Локомотив»нинг 30 йиллиги** (спорт эшиттириши), 21.30 — **Тошкент янгиликлари**, 21.40 — **Ҳалол нонимиз** (бадиий фильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 17/III да **Травиата.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 16/III да **Сарвқомат дилбарим**, 17/III да **Сўнгги нусхалар.** Спектакллар кеч соат 7 яримда бошланади.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 16/III да **Ёшликда берган кўнгил**, 17/III да **Тошболта ошиқ.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«Лўлилар»** аттракциони ва бошқа цирк томошалари. Аттракционнинг бадиий раҳбари — **Я. Брестлер.** Кеч соат 8 да бошланади. Олдиндан билет сотувчи касса эрталаб соат 11 дан кеч 6 гача ишлайди.

КИНО

Геракл жасорати — САНЪАТ САРОЙИ, «МИР», НАВОИЙ номли, «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» «ИСКРА», «МОСКВА», «СПУТНИК», «ВОСТОК», «ЧАЙКА», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Дон-Кихот болалари — СОБИР РАҲИМОВ номли, «ЁШ ГВАРДИЯ» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (эрталаб соат 11, кундуз 1, 5 ва кеч 7 да), «МИР» (эрталаб 10 да).

Чингизхон авлоди — «ЮЛДУЗ» (кундуз соат 5, кеч 7 ва 9 да).

Момақалдироқ сари — «ЁШ ГВАРДИЯ» (кеч соат 8 яримда).

Чақмоқтош — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 2 яримда).

Содиқ қалб — «ЧАЙКА» (эрталаб соат 10 да).

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
16, 18 мартда
ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ ВА ЭСТРАДА АРТИСТЛАРИНИНГ
концертлари

Ўзбекистон ССР халқ артистлари **Шаҳодат Раҳимова, Ғулом Абдураҳмонов**, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Жуманазар Бекжонов, Қундуз Миркаримова, Тоштемир Шарипов**, солистлардан **Сора Шукурова, Манзура Мўминова, Дилбар Абдуллаева, Зумрад Ҳожиева, Тўхта Рисметова**, Ўзбек давлат филармониясининг хор капелласи, ўзбек ашула ва рақс ансамбли, ўзбек халқ чолғу ансамбли қатнашади.

Концерт кеч соат 8 да бошланади. Билетлар Концерт зали кассасида ва райкассаларда сотилади.

Фақат
САНЪАТ САРОЙИДА
18 мартдан 31 мартгача
Ўттиз уч

номли янги рангли кенг экранли кинокомедия кўрсатилади.

«Мосфильм» киностудияси ишлаган.

Бош ролда — Евгений Леонов

Постановкачи — режиссёр **Г. Донели.**

Сеанслар эрталаб соат 11, кундуз 1, 3, 5 ярим, кеч 7 ярим ва 9-15 минутда бошланади.

Билетлар сотилмоқда. Коллектив бўлиб кўриш учун заявкалар қабул қилинади.

1966 йил 30 март кундуз соат 2 да, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси А. С. Пушкин номли Тил ва адабиёт институтининг илмий совети мажлисида (Гоголь кўчаси, 70-уй, Фанлар академиясининг катта конференц-зал фойеси).

А. Қулжонов — филология фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун: «Ўзбек адабиётида замондошларимиз характерининг тасвирланиши (КПСС XX ва XXIII съездлари орасидаги проза материали асосида)» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИ

Диссертация билан Фанлар академияси кутубхонасида танишиш мумкин (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй).

Бизнинг адрес ва телефонлар СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ТОШКЕНТ: «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ, № 26. Редактор — В36545. Редактор ўринбосарлари — В37914, В39323. Масъул секретарь — В34455. Масъул секретарь ўринбосарлари — В37283. Партия турмуши — В33469, В37221. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш, халқаро ҳаёт — В31226. Коммунистик тарбия — В31455. Саноат, капитал қурилиши ва транспорт — В34780. Совет қурилиши — В33258. Қишлоқ хўжалик — В37604. Адабиёт ва санъат — В32036, В37221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — В34451. Маҳаллий ахборот — В32347. Оммавий ишлар ва хатлар — В39005, В33553. Иллюстрация — В34524. Стенографистка — В37343. Корректура — В37162. Эълонлар — В38142. Коммутатор — В30249, В30250, В30251, В30252, В30253, В30254, В30255, В30256, В30257, В30258.

№ Г—62. || Индекс 64543. || Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. || Р 08210.